

অর্বেষণ

বৰ্ষ বচৰ ■ সপ্তম সংখ্যা ■ আগস্ট, ২০১৯

চন্দ্ৰ মানুহৰ পদার্পণৰ পঞ্চাচ বচৰ

বিশ্ব ক্ৰিকেটৰ নতুন চেম্পিয়ন

মহাত্মা গান্ধীর অসম ভ্রমণ

চন্দ্রযান-২

অব্বেষণ

ষষ্ঠ বছৰ, সপ্তম সংখ্যা, আগস্ট ২০১৯ চন

অব্বেষণ, অসম জাতীয় বিদ্যালয়ৰ শিক্ষার্থীৰ বাবে অসম জাতীয় বিদ্যালয় শৈক্ষিক আৰু আৰ্থ-সামাজিক ন্যাসৰদ্বাৰা প্ৰকাশিত সাধাৰণ জ্ঞান-ভিত্তিক এখন মাহেকীয়া আলোচনী

ANWESHAN, A Monthly inhouse journal of Assam Jatiya Bidyalay,
Published by Assam Jatiya Bidyalay Educational and Socio-Economic Trust

Email : assamjatiyabidyalay@gmail.com

Website : assamjatiyabidyalay.com

সূচীপত্ৰ

২ চন্দ্ৰত মানৱৰ পদার্পণৰ পথঃগচ্ছ বছৰ

- অভিজিত শৰ্মা বৰুৱা

৫ শ্ৰান্তাঞ্জলি

৭ দেশ-বিদেশৰ খবৰ

- কুশল গোস্বামী

১০ খবৰৰ লেহেৰি বোটলা

- কুশল গোস্বামী

১১ চতুর্থৰপৰা ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ শিক্ষার্থীৰ

- বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

১৭ কুইজ

- হিৰণ্য কলিতা

১৮ মহাঞ্চা গান্ধীৰ অসম ভ্ৰমণ

- প্ৰকাশ দত্ত

২০ চূড়কু

২১ ওৱাটাৰশিপ ডাউন

- নিশা দেৱী

২২ পানিপত্ৰ তিনিখন বিখ্যাত যুদ্ধ

- কবিতা বৰদলৈ

২৪ প্ৰণৱ মিস্টি

- জীতা গঁগৈ

২৫ থোৰতে কেন্দ্ৰীয় বাজেট : ২০১৯-২০

- অপৰ্ণা দেৱী

২৬ মানসিক সামৰ্থ্য বিকাশ

- ৰবীন্দ্ৰ বৰ্মন

২৭ প্ৰাগৈতিহাসিক গুহা চিত্ৰ

- কুঞ্জৰ দাস

২৮ বাদুলী

- চম্পক ঠাকুৰীয়া

২৯ আণ্গৱ রাটাৰ স্পৰ্টছ

- পলাশ কুমাৰ নাথ

৩০ আশ্চৰ্যকৰ সাগৰীয় ঘোঁৰা

- দিগন্ত তালুকদাৰ

৩১ বিশ্ব ক্ৰিকেটৰ নতুন চেম্পিয়ন

- মহানন্দ শৰ্মা

সম্পাদক : ডাঃ নাৰায়ণ শৰ্মা (অবেতনিক)

সহযোগী সম্পাদক : পংকজ দত্ত

উপ-সম্পাদক : কুশল গোস্বামী, ডঃ লিপিমণি দত্ত,
দীপক কোঢ

ব্যৱস্থাপনা : দিলীপ কুমাৰ দত্ত চৌধুৰী

বেটুপাত : কুঞ্জৰ দাস

আলোকচিত্ৰ : প্ৰকাশ দত্ত

ডিটিপি : প্ৰশান্ত বৰঠাকুৰ

মূল্য : বিছ টকা।

অসম জাতীয় বিদ্যালয় শৈক্ষিক আৰু আৰ্থ-সামাজিক ন্যাসৰ হৈ দিলীপ কুমাৰ দত্ত চৌধুৰীৰদ্বাৰা প্ৰকাশিত,
অজাৰি ন্যাসৰ ছপাশাল, অসম জাতীয় বিদ্যালয় চৌহদ, মুনমাটি, ওৱাহাটী-৭৮১০২০ত প্ৰণৱ শৰ্মাৰদ্বাৰা মুদ্ৰিত।

চন্দ্র মানবৰ পদার্পণৰ পথওছ বছৰ

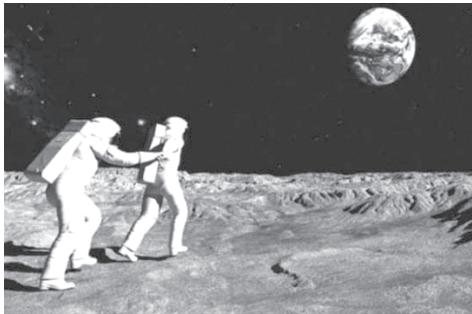
■ অভিজিত শৰ্মা বৰুৱা

এতিয়াৰপৰা পথওছ বছৰ আগতে ১৯৬৯ চনৰ ২০ জুলাইত মহাকাশ বিজ্ঞানৰ ইতিহাসত এক ৰোমাঞ্চকৰ, শিহৰণকাৰী আৰু ইতিহাস সৃষ্টিকাৰী ঘটনা ঘটিছিল। আমি সৰতে ‘জোনবাই এ, বেজী এটি দিয়া’ বুলি বেজী খোজা ‘জোনবাই’ৰ বুকুত মানুহে পদার্পণ কৰিছিল আৰু এই কথা সন্দেহাতীতভাৱে প্ৰমাণিত হৈ গৈছিল যে আমাৰ জোনবাই আচলতে এক নিজীৰ মহাকাশীয় বাসিন্দাৰ বাহিৰে একো নহয়। আমেৰিকা যুক্তরাষ্ট্ৰৰ মহাকাশ গৱেষণা প্রতিষ্ঠান ‘নাছাই তেওঁলোকৰ এপ’লো-১১ অভিযানৰ যোগেন্দি এই কাম সন্তুষ্ট কৰি তুলিছিল। এপ’লো-১১ৰ মহাকাশচাৰী তিনিজন আছিল—নীল আৰ্মস্ট্ৰং, এডুইন এলড্ৰিন আৰু মাইকেল কলিন্স। এই অভিযানৰ কমাণ্ডুৰ নীল আৰ্মস্ট্ৰং চন্দ্ৰত খোজ দিয়া প্ৰথম মানুৰ খ্যাতি লাভ কৰিছিল। এই ঐতিহাসিক ক্ষণৰ সোণালী জয়স্তীত আমিও এই ঘটনাক পুনৰ স্মৰণ কৰাৰ এক সুযোগ লাভ কৰিছোঁ।

এপ’লো-১১ অভিযানৰ প্ৰস্তুতি

এপ’লো-১১ আছিল নাছাৰ পথওছ মানুৰবাই মিছন। এই মহাকাশশানৰ তিনিটা মূল অংশ (Module) আছিল—এটা কমাণ্ডু মডুল (CM), এটা ছাৰ্ভিচ মডুল (SM) আৰু এটা লুনাৰ মডুল (LM)।

কমাণ্ডু মডুলত তিনিজন মহাকাশচাৰীৰ বাবে এটা কেৰিন আছিল আৰু পৃথিৱীলৈ ঘূৰি আহিবলগীয়া মডুল কেৰল এইটোহে আছিল। ছাৰ্ভিচ মডুলে কমাণ্ডু মডুলক জেট-প্ৰপালচন (Propulsion), বৈদ্যুতিক শক্তি, অক্সিজেন আৰু পানীৰ যোগান ধৰিছিল। লুনাৰ মডুলৰ

দুটা পৰ্যায় আছিল। এটা নামি অহা পৰ্যায়, আনটো হ'ল উঠি অহা পৰ্যায়, যিটোৱে মহাকাশচাৰীকে ই জনক আকৌ চন্দ্ৰৰ কক্ষপথলৈ লৈ আনিব পাৰে।

এপ’লো-১১ৰ বাবে
নাছাই এইসকলক বিভিন্ন

দায়িত্ব দিছিল : মূল কমাণ্ডু—নীল আৰ্মস্ট্ৰং, কমাণ্ডু মডুল পাইলট, মাইকেল কলিন্স, লুনাৰ মডুল পাইলট—এডুইন এলড্ৰিন।

এপ’লো-১১ৰ বাবে এক প্ৰতীক ডিজাইন কৰিছিল মাইকেল কলিন্স। এপ’লো-১১ৰ কমাণ্ডু মডুলটোৰ নাম দিয়া হৈছিল—কলম্বিয়া আৰু লুনাৰ মডুলটোৰ নাম দিয়া হৈছিল টেগল। এপ’লো-১১ৰ লুনাৰ মডুলটো ক’ত নামিব, সেয়া চন্দ্ৰ সম্পর্কীয় বিভিন্ন তথ্য আৰু ফট’গ্ৰাফৰ সহায়ত নিৰূপণ কৰা হৈছিল।

এপ’লো-১১ৰ উৎক্ষেপণ

১৯৬৯ চনৰ ১৬ জুলাই আছিল উৎক্ষেপণৰ দিন। সেইদিনা পুৱা চাৰি বজাৰ (আমেৰিকান সময়) ঠিক পাছতে মহাকাশচাৰীকেইজনক জগাই দিয়া হ'ল। তেওঁলোকে গা ধুলে, দাঢ়ি কাটিলে আৰু সেই মিছনৰ বাকীসকল লোকৰ সৈতে কণী আৰু মাংসৰ শ্লাইচেৰে ব্ৰেকফাস্ট কৰিলে। তাৰ পাছত তেওঁলোকে স্পেচ ছুট পিন্ধিলে আৰু বিশুদ্ধ অক্সিজেনেৰে উশাহ-নিশাহ ল’বলৈ আৰস্ত কৰিলে। ৬-৩০ বজাত তেওঁলোক লঙ্ঘ পেডৰ ফালে বাওণা হ'ল। উৎক্ষেপণৰ তিনি ঘণ্টা ১০ মিনিট আগতে এপ’লো-১১ৰ আঁৰ এজন মূল ব্যক্তি ফ্ৰেড হেইছ টেকনিচিয়ান এজনৰ সৈতে কলম্বিয়াত সোমাল। ৬:৩০ বজাত আৰ্মস্ট্ৰং আছিল, পাঁচ মিনিট

বিশেষ নিবন্ধ

পাছত কলিস আছিল। তার পাছত আছিল এলড্রিন। হেইচহাঁতৰ উপস্থিতিতে তেওঁলোকে নিজৰ নিজৰ স্থান গ্ৰহণ কৰিলে। উৎক্ষেপণৰ দুঃ�টা ১০ মিনিট আগতে হেইচহাঁত ওলাই আছিল। তাৰ পাছত 'ক্লজ' আউট ক্ৰু'ৱে কলম্বিয়াক 'ছীল' কৰি দিলে আৰু কেবিনটোৰপৰা বায়ু উলিয়াই সম্পূৰ্ণ বিশুদ্ধ বায়ু ভৱাই তাত প্ৰয়োজনীয় চাপ সৃষ্টি কৰা হ'ল। উৎক্ষেপণৰ এঘটা আগতে তেওঁলোকে কলম্বিয়াৰ ওচৰৱপৰা আঁতৰি আছিল। উৎক্ষেপণৰ তিনি মিনিট বিছ ছেকেণ্ড আগত স্বয়ংক্ৰিয় 'কাউণ্টডাউন' আৰস্ত হ'ল। এইবাৰ ফায়াৰিং ৰুমৰ নিয়ন্ত্ৰণ কক্ষত ৰুদ্ৰশাস পৰিৱেশ।

আমেৰিকাৰ সময় মতে ৯ বাজি ৩২ মিনিটত বা ১৩ বাজি ৩২ মিনিট ইউ টি চিত (ইউ টি চি হ'ল ইউনিভাৰ্চেল টাইম ক'-অর্ডিনেট'ৰ সংক্ষিপ্ত নাম। ১৯৭২ চনৰ আগলৈকে ইয়াক 'গ্ৰীণটাইছ মীন টাইম' বা 'জি এম টি' বোলা হৈছিল। ই হ'ল এক প্ৰাথমিক ষ্টেঙ্গুড সময়, যাৰ সহায়ত বিশ্বৰ বিভিন্ন ঠাইৰ ঘড়ী আৰু সময় নিয়ন্ত্ৰিত কৰা হয়।) ছেটাৰ্ণ V ৰকেটে এপ'লো-১১ক ওপৰলৈ লৈ গ'ল। ২ মিনিট ৪২ ছেকেণ্ডত প্ৰথম পৰ্যায়ৰ ৰকেটৰ কাম সমাপ্ত হ'ল আৰু দ্বিতীয় পৰ্যায়ৰ ৰকেটে ৯ মিনিট ৮ ছেকেণ্ডলৈকে দায়িত্ব ল'লে। তাৰ কেইছেকেণ্ডমান পিছত S-IVB ৰকেটৰ প্ৰথমটো বিস্ফোৰণ হ'ল। প্ৰায় ১২ মিনিট পাছত এপ'লো-১১ই এক সুনিৰ্দিষ্ট কক্ষপথেদি পৃথিৰীক প্ৰদক্ষিণ কৰিবলৈ ল'লে।

চন্দ্ৰত অৱতৰণ

পৃথিৰীৰ ওপৰেদি ডেৰ পাক মৰাৰ পাছত S-IVBৰ দ্বিতীয়টো বিস্ফোৰণে তাক চন্দ্ৰৰ ফালে ঠেলি দিলে। এইবাৰ কলিসৰ কাম আৰস্ত হ'ল আৰু ৩০ মিনিট পাছত তেওঁ S-IVBৰ খৰচ হোৱা পৰ্যায়কেইটা পৃথক কৰিলে। এনেদৰে তিনিদিন ভ্ৰমণ কৰাৰ পাছত ১৯ জুলাইৰ ১৭:২১:৫০ ইউ টি চিত এপ'লো-১১ চন্দ্ৰৰ ওচৰ পালেগৈ। এইবাৰ তাৰ 'ছাৰ্ভিচ প্ৰপালছন ইঞ্জিন'টো কাৰ্যক্ষম কৰি এপ'লো-১১ক চন্দ্ৰৰ কক্ষপথলৈ লৈ যোৱা হ'ল। তাৰ পাছত ই ত্ৰিচৰাৰ

চন্দ্ৰক প্ৰদক্ষিণ কৰিলে আৰু লগতে তেওঁলোকৰ অৱতৰণ কৰিবলগীয়া স্থানো ঢাই ল'লে।

২০ জুলাইৰ ১২:৫২:০০ ইউ টি চিত মাইকেল কলিসক কলম্বিয়াতে থৈ এলড্রিন আৰু আমৰ্স্ট্ৰং লুনাৰ মডুল 'ঙ্গল'ত সোমাল আৰু চন্দ্ৰত অৱতৰণ কৰাৰ চূড়ান্ত কাম-কাজ আৰস্ত কৰিলে। তাত সোমোৱাৰ পাছতহে আমৰ্স্ট্ৰঙে মন কৰিলে যে তেওঁলোকৰ গতিবেগ বেছি হৈছে আৰু তেওঁলোকে নিজৰ সীমা পাৰ হৈ গৈছে। তেওঁ তৎক্ষণাত সুবিধাজনক স্থান বিচৰাত লাগিল। ইফালে ইঞ্চনো কমি আছিছে। শেষত ৯০ ছেকেণ্ডৰ ইঞ্চন বাকী থকা অৱস্থাত তেওঁলোকে চন্দ্ৰৰ 'ছী অব ট্ৰেন্সুইলিটি' নামৰ স্থানত অৱতৰণ কৰিলে। সেইদিনা আছিল ২০ জুলাই দেওবাৰ। সময় ২০:১৭:৪০ ইউ টি চি।

চন্দ্ৰত খোজ

তাৰ পাছত ২৩:৪৩:০০ ইউ টি চিত আমৰ্স্ট্ৰং আৰু এলড্রিনে চন্দ্ৰত খোজ কাঠিবৰ বাবে প্ৰস্তুতি আৰস্ত কৰিলে। চন্দ্ৰত অৱতৰণৰ প্ৰায় ছহটা পাছত ২১ জুলাইৰ ০২:৫৬ ইউ টি চিত প্ৰথমে চন্দ্ৰত ভৱি দিলে আমৰ্স্ট্ৰঙে; তাৰ পাছত এডুইন এলড্রিনে।

মহাকাশচাৰীকেইজনে লগত কিছুমান বস্তু লৈ গৈছিল। তাৰ ভিতৰত আছিল আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ এখন পতাকা। কিন্তু চন্দ্ৰৰ মাটি তেওঁলোকে ভৰাতকৈ টান বাবে তেওঁলোকে সেইখনৰ খুঁটাটোৰ প্ৰায় পাঁচ ইঞ্চিহে পুতিৰ পাৰিলে। তাৰ পাছত তেওঁলোকে তাৰ সমুখত ফটো তুলিলে। তেওঁলোকে তাত এখন ধাতুৰ ফলকো ৰাখি হৈছিল। তাত লিখা আছিল “১৯৬৯ চনৰ জুলাইত চন্দ্ৰৰ এই স্থানতে পৃথিৰীৰপৰা অহা মানৱে প্ৰথম পদাৰ্পণ কৰিছিল। আমি মানৱ জাতিৰ শান্তিৰ হকে আহিছিলোঁ।” চন্দ্ৰত থকা সময়তে আমেৰিকান ৰাষ্ট্ৰপতি বিচাৰ্জ নিস্কনে তেওঁলোকৰ লগত টেলিফন-বেডিত' ট্ৰেলমিছন পদ্ধতি ব্যৱহাৰ কৰি কথা পাতিলে।

চন্দ্ৰপৃষ্ঠৰপৰা বিভিন্ন সামগ্ৰী সংগ্ৰহ কৰি আৰু পৃথিৰীৰপৰা মানুহ পদাৰ্পণৰ স্মৃতিচিহ্ন তাত থৈ তেওঁলোক ঙ্গললৈ উভতি আছিল। এইবাৰ এডুইন

বিশেষ নিবন্ধ

এলড্রিন আগতে উঠিল। তার পাছত আর্মস্ট্রং। তেওঁলোকের হাতত আছিল ২১.৫৫ কিল'গ্রাম ওজনৰ নমুনা। সৈগলত উঠি তেওঁলোকে জিৰণি ল'লে আৰু সাত ষণ্টা সময় শুলে। তাৰ পাছত হাউষ্টনৰ নিয়ন্ত্ৰণ কক্ষই তেওঁলোকক জগাই দিলে। চন্দ্ৰত ২১ ষণ্টা ৩১ মিনিট কটোৱাৰ পাছত ২১ জুলাইৰ ১৭:৫৪:০০ ইউ টি চিত তেওঁলোকে সৈগলেৰে উৰ্ধমুখী যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলে আৰু কলম্বিয়াত মাইকেল কলিন্সক লগ ধৰিলে।

ওভটনি যাত্ৰা

আৰ্মস্ট্রংহাঁত কলম্বিয়াত উঠাৰ পাছত কলিন্সে কলম্বিয়াৰ লগত সৈগলৰ সংযোগ বিছিন্ন কৰিলে। ঠৈৰহীন সৈগলে চন্দ্ৰক কেবাবাৰো প্ৰদক্ষিণ কৰি শেষত চন্দ্ৰৰ কোনো অচিনাকি স্থলভাগত পৰিবলেগৈ। ইফালে কলম্বিয়াই আকৌ ত্ৰিচৰাৰ চন্দ্ৰক প্ৰদক্ষিণ কৰি

পৃথিবীলৈ যাত্ৰা কৰিলে। পৃথিবী আহি পোৱাৰ আগদিনা ২৩ জুলাইত তেওঁলোকে এক ‘টেলিভিজন ব্ৰডকাষ্টে’ কৰিলে। তাৰ পাছত তেওঁলোকে আঠদিনীয়া যাত্ৰাৰ ওৰ পেলাই ২৪ জুলাইৰ সন্ধিয়া প্ৰশান্ত মহাসাগৰত অৱতৰণ কৰিলে। সেইদিনা ১৭:৫৩ ইউ টি চিত তেওঁলোক আমেৰিকান উদ্বাৰকাৰী জাহাজ ইউ এছ এছ হিন্টেট উঠিল। পৃথিবীত তেওঁলোকক পথমেই লগ ধৰাসকলৰ ভিতৰত আছিল—আমেৰিকাৰ বাস্তুপতি বিচাৰ্ড নিঙ্কন।

চন্দ্ৰত আৰ্মস্ট্রংৰ প্ৰথম খোজটো টি ভিত লাইভ টেলিকাষ্ট হৈছিল। তেওঁ সেইটো এইবুলি বৰ্ণনা কৰিছিল—“এয়া হ'ল এজন মানুহৰ বাবে সামান্য এক খোজ, কিন্তু সমগ্ৰ মানৱ জাতিৰ বাবে এক দৈত্যকায় জাপা” ♦

ভাৰতৰ দ্বিতীয় চন্দ্ৰ অভিযান—চন্দ্ৰ্যান-২

এই বৰ্ষৰ ২২ জুলাইৰ আবেলি ভাৰতীয় সময় বিয়লি ২:৪৩ বজাত ভাৰতীয় মহাকাশ গৱেষণা সংস্থা ইছৰোৱে চন্দ্ৰলৈ দ্বিতীয়খন মহাকাশযান প্ৰেৰণ কৰে। চন্দ্ৰ্যান-২ নামৰ এই যানখনক অঙ্গুপদেশৰ শ্ৰীহৰিকোটাৰ উৎক্ষেপণ স্থানৰ পৰা মহাকাশলৈ নিক্ষেপ কৰা হয়। উৎক্ষেপণৰ কামত ব্যৱহাৰ কৰা হয় এটা জি এছ এল ভি মাৰ্ক থী বকেট। এই বকেটটোৰ নাম দিয়া হৈছে—বাঞ্ছলী। ইয়াৰ ওজন ৬৪০ টন আৰু ই ৪০০০ কিল'গ্রাম পৰ্যন্ত ওজন কঢ়িয়াই নিব পাৰে।

চন্দ্ৰ্যান-২ৰ তিনিটা মূল অংশ হ'ল—অৱিটাৰ, লেণ্ডাৰ আৰু ৰোভাৰ। অৱিটাৰৰ ওজন ২৩৭৯ কিল'গ্রাম আৰু ই চন্দ্ৰপৃষ্ঠৰ প্রায় ১০০ কিল'মিটাৰ ওপৰেৰে চন্দ্ৰক প্ৰদক্ষিণ কৰিব। লেণ্ডাৰৰ ওজন ১৪৭১ কিল'গ্রাম আৰু ই চন্দ্ৰত অৱতৰণ কৰিব। আনহাতে ৰোভাৰৰ ওজন ২৭ কিল'গ্রাম আৰু ই চন্দ্ৰত ঘূৰা-ফিৰা কৰিব। এই মিছৰ প্ৰজেক্ট ডিবেষ্ট মুঠিয়া বানিথা আৰু মিছৰ ডিবেষ্টৰ বিতু কৰিধল।

উৎক্ষেপণৰ প্রায় ১৬ মিনিটৰ পাছত যানখনে পৃথিবীৰ ওপৰত এক নিৰ্দিষ্ট কক্ষপথ গ্ৰহণ কৰে। এতিয়া যানখনে পৃথিবীক প্ৰদক্ষিণ কৰি থাকিব, কিন্তু প্ৰদক্ষিণৰ কক্ষপথ লাহে লাহে বহল হৈ থাকিব। তাৰ পাছত ই চন্দ্ৰ অভিযুক্ত যাত্ৰা কৰিব আৰু প্রায় ডেৰমাহৰ পাছত চন্দ্ৰৰ ওচৰ পাবগৈ। ই চন্দ্ৰৰ পৰা প্রায় ১০০ কিল'মিটাৰ ওপৰেদি পৰিভ্ৰমণ আৰম্ভ কৰিব আৰু ৭ ছেপেটৰ্স্বৰত চন্দ্ৰত অৱতৰণ কৰিব। চন্দ্ৰত অৱতৰণ কৰিবলগীয়া লেণ্ডাৰখনৰ নাম দিয়া হৈছে বিক্ৰম। ই চন্দ্ৰৰ দক্ষিণ মেৰৰ মাটিত অৱতৰণ কৰিব। তাৰ পাছত ‘প্ৰজ্ঞান’ নামৰ বৰভাৰ যানখনে চন্দ্ৰত চলাচল আৰম্ভ কৰিব আৰু বিভিন্ন তথ্য সংগ্ৰহ কৰিব। ♦

ঔপন্যাসিক, গল্পকাব পূরবী বৰমুদৈৰ দেহাৰসান

অসমীয়া সাহিত্য জগতৰ এক উজ্জ্বল জ্যোতিষ্ঠ তথা অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যৰ ভঁৰাল চহকী কৰা প্ৰথিতযশা সাহিত্যিক, ঔপন্যাসিক-গল্পকাৰৰ পূৰবী বৰমুদৈৰ যোৱা ১৫ জুলাইত দেহাৰসান ঘটে। দীৰ্ঘদিন ধৰি জটিল ৰোগত আক্ৰান্ত ঔপন্যাসিকগৰাকীয়ে চিকিৎসাধীন অৱস্থাত গুৱাহাটী চিকিৎসা মহাবিদ্যালয় হাস্পাতালত ৬৯ বছৰ বয়সত শেষ নিশ্চাস ত্যাগ কৰে। জীৱন-যণ্ণাক সৃষ্টিলৈ বৰপান্তৰ কৰাৰ সেন্দুৰীয়া বাট দেখুওৱা পূৰবী বৰমুদৈৰ জন্ম হৈছিল তেজপুৰৰ দেউৰী গাঁৱত ১৯৫০ চনৰ ৮ মে'ত। অসমৰ সাহিত্য ক্ষেত্ৰখনলৈ অনবদ্য অৱদান আগবঢ়াই যোৱা পূৰবী বৰমুদৈয়ে প্ৰথমে কবিতা বচনাৰে সাহিত্যিক জীৱনৰ পাতনি মেলিছিল। ইতিহাস আৰু ইংৰাজী বিষয়ৰ স্নাতকোত্তৰ ডিপ্রী লাভ কৰা বৰমুদৈয়ে মহাবিদ্যালয়ত অধ্যাপনা কৰিছিল যদিও সাহিত্য চৰ্চাৰ বাবে তেওঁ চাকৰি ত্যাগ কৰে। উল্লেখযোগ্য যে ১৯৭৬ চনত বিশিষ্ট সাহিত্যিক-সমালোচক তথা ডিগ্ৰিগত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক ড° আনন্দ বৰমুদৈৰ সৈতে পূৰবী বৰমুদৈ বিবাহপাশত আবদ্ধ হয়।

তেওঁৰ কলমেৰে সৃষ্টি হোৱা অপূৰ্ব গ্ৰন্থকেইখন হৈছে শীতৰ কুৰলী (১৯৭৬), গজৰাজ, প্ৰেম আৰু বন্দিত্ব (১৯৯৯), পূৰবী বৰমুদৈৰ নিৰ্বাচিত গল্প (প্ৰথম খণ্ড, ২০০০), ৰূপোৱালী নৈৰ সোণোৱালী ঘাট (২০০১), বাঘজাল, বাঘশাল আৰু মানুহ (২০০২), পৰম পূজনীয় আৰু দুখন উপন্যাস (২০০৫), শান্তনুকুলনন্দন (২০০৫), এটা আলিবাটিৰ ইতিকথা (২০০৬), পূৰবী বৰমুদৈৰ নিৰ্বাচিত গল্প, দ্বিতীয় খণ্ড (২০০৮), হেৰুৱাজনক বিচাৰি আৰু অন্যান্য গল্প (২০১৪), অৱশেষত বৰষুণ (২০১৬), সপোনৰ ঘৰ, ঘৰৰ সপোন (২০১৮)।

নিৰাচিহ্ন সাহিত্য সাধনাৰ মাজতে দুৰ্ভাগ্যজনকভাৱে তেওঁ ২০০৬ চনত চেৰিৱেল হেম'বেজ ৰোগত আক্ৰান্ত হয়। স্বামী ড° আনন্দ বৰমুদৈৰ অপৰিসীম পৰিচৰ্যা আৰু নিজৰ অতি দৃঢ় মানসিকতাৰ বাবে তেওঁ হৈল চেয়াৰত বহিয়ে সাহিত্য সাধনা অব্যাহত ৰাখিবলৈ সক্ষম হয়। তেওঁৰ ‘শান্তনুকুলনন্দন’ উপন্যাসখন নেগালী ভাষালৈ অনুদিত হৈছে। ‘এটা আলিবাটিৰ ইতিকথা’ শীৰ্ষক উপন্যাসখন ধাৰাবাহিকভাৱে ‘গৰীয়সী’ত প্ৰকাশ হৈছে।

সাহিত্য ক্ষেত্ৰখনলৈ আগবঢ়োৱা অনবদ্য অৱদানৰ বাবে তেওঁ অসংখ্য বাঁটা, সন্মান তথা পুৰস্কাৰেৰে বিভূষিত হৈছিল। ‘শীতৰ কুৰলী’ শীৰ্ষক গল্পপুঁথিখনৰ বাবে বৰমুদৈয়ে অসম চৰকাৰৰ অধীনৰ ডি পি আইব শ্ৰেষ্ঠ গল্প সংকলনৰ পুৰস্কাৰ লাভ কৰে। গজৰাজ, প্ৰেম আৰু বন্দিত্ব শীৰ্ষক উপন্যাসখনৰ বাবে তেওঁ ২০০০ চনত বাসন্তী বৰদলৈ বাঁটা লাভ কৰে। পূৰবী বৰমুদৈয়ে ২০০৬ চনত সদৌ অসম লেখিকা সমাৰোহৰ প্ৰথম লেখিকা বাঁটা আৰু ছগনলাল জৈন সাহিত্য বাঁটা, ২০০৭ চনত শান্তনুকুলনন্দনৰ বাবে সাহিত্য অকাডেমি বাঁটা আৰু ইট এ টি ভিব শ্ৰেষ্ঠ সাহিত্যিক বাঁটা আৰু ২০১১ চনত অসম উপত্যকা সাহিত্য বাঁটা লাভ কৰিবলৈ সমৰ্থ হয়। তদুপৰি তেওঁ ২০১৮ চনত নুমলীগড় শোধনাগাৰে প্ৰদান কৰা জীৱনজোৱা সাধনা বাঁটাৰে সন্মানিত হয়।

শাৰীৰিক অসুস্থতাৰ বাবে হৈল চেয়াৰত বহি গল্প, উপন্যাস সৃষ্টি কৰি যোৱা পূৰবী বৰমুদৈ নৰ প্ৰজন্মৰ বাবে অনুপ্ৰেণণাৰ উৎস হৈ ৰ'ব। বিজ্ঞানমনস্কতাৰ অধিকাৰী বৰমুদৈয়ে মৃত্যুৰ আগতে শাৰীৰটো চিকিৎসা বিজ্ঞানৰ অধ্যয়নৰ বাবে গুৱাহাটী চিকিৎসা মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষক উৰ্ছৰ্গা কৰি ধৈ গৈছে। ♦

শ্রদ্ধাঞ্জলি

যোৱা ১৬/০৭/২০১৯ তাৰিখ মঙ্গলবাৰে আমাৰ বিদ্যালয়ৰ চতুর্থ শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ চিন্ময় বৈশ্যই এক পথ দুঃটনাত পতিত হৈ আমাক সকলোকে এৰি হৈ কোনো অজান ঠাইলৈ গুঁচি যায়। চিন্ময় অসম জাতীয় বিদ্যালয়ৰ সকলোৰে বৰ মৰমৰ আছিল। এই ঘটনাত আমি সকলোৰে বৰ দুখ পাইছোঁ। তেওঁৰ পিতৃ-মাতৃ তথা পৰিয়ালৰ সকলোকে সমবেদনা জোপন কৰিছোঁ। অংকুৰ শ্ৰেণীত আমাৰ বিদ্যালয়ত নামভৰ্তি কৰা চিন্ময়ে এই বছৰ ‘বাখৰ’ৰ বাবে এটি কৰিতা লিখিছিল। তেওঁক মনত পেলাই মৰমৰ চিন হিচাপে কৰিতাটি ইয়াত প্ৰকাশ কৰা হৈছে। চিন্ময় য’তেই থাকক সুখেৰে থাকিব। তাকেই আশা ৰাখিছোঁ।

কৰিতা

জন্ম : ০১/০১/২০০৯
মৃত্যু : ১৬/০৭/২০১৯
পিতা : হেম বৈশ্য
মাতৃ : চন্দ্ৰমা বৈশ্য

মোৰ মন যায়
তৰা হ’বলৈ।
আকাশত জিলিকি থাকিবলৈ।
মোৰ মন যায়
পথিলা হ’বলৈ।
কিন্তু মই উৰিম কেনেকৈ ?

মোৰ নাই যে পাখি ।
মোৰ মন যায়
ভাল মানুহ হ’বলৈ।
সমাজখন ভালদৰে
চোৱা-চিতা কৰিবলৈ। ❖

কুইজৰ উত্তৰসমূহ

- ১) আৰ কে শংকমুখম চেতী। ২) ‘গ্লেডস্টন বৰ্ক’। ১৮৬০ চনত ব্ৰিটিছ বাজেটৰ মুৰব্বী উইলিয়াম ই গ্লেডস্টনে ইয়াক প্ৰথমবাৰলৈ ব্যৱহাৰ কৰিছিল। ৩) অশোক স্তম্ভৰ মোহৰ থকা ৰঙা ৰঙৰ পাটৰ বেগত ‘বহী খাটা’ নাম দি বাজেট কঢ়িয়াই নিয়া প্ৰথা আৰম্ভ কৰে। ‘বহী খাটা’ হ’ল ভাৰতীয় ব্যৱসায়ীসকলে এখন বহীত হিচাপ লিখি ৰখা এক পৰম্পৰাগত ব্যৱস্থা। ৪) তেওঁ (পৰাধীন) ভাৰতৰ প্ৰথম বাজেট দাখিল কৰিছিল। ৫) United Nations Environment Programme। ৬) কাশীৰ ডাল লেকত। ৭) আডা লাভলোচ। ৮) বাটৰ নাট। ৯) উচ্চতম ন্যায়ালয়। ১০) ইন্দ্ৰ বনিয়া। ১১) ১৯৪৮ চনৰ ১ জুলাই। ১২) কল্পতৰু। ১৩) ভৱেশ ঠাকুৰ আৰু ৰণমুৰী ঠাকুৰ। ১৪) কীৰ্তিনাথ হাজৰিকা। ১৫) খান আব্দুল গফুৰ খানক। ১৬) নৱকান্ত বৰুৱা। ১৭) পুৰুষোভূম দাস। ১৮) ৰঙা ৰঙৰ বল। ❖

দেশ-বিদেশৰ খবৰ

নৃত্যাচার্য যতীন গোস্বামীলৈ 'একাডেমি বত্ত'

সত্রীয়া সংস্কৃতিৰ
ক্ষেত্ৰখনলৈ আগবঢ়োৱা
বৰঙণি তথা জীৱনজোৱা
নিৰলস শিল্প-সাধনাৰ
স্বীকৃতি স্বৰূপে যোৱা ১৬
জুলাইত নৃত্যাচার্য পদ্মশ্রী
যতীন গোস্বামীক সংগীত

নাটক একাডেমিৰ সর্বোচ্চ সন্মান 'অকাডেমি বত্ত' সন্মান আগবঢ়োৱা হয়। নৃত্যগুৰু গোস্বামীৰ উপৰি বিখ্যাত তৰলাবাদক জাকিৰ হুছেইন, নৃত্যশিল্পী সোগাল মানসিং আৰু কে কল্যাণ সুন্দৰম পিল্লাইলৈ ২০১৮ বৰ্ষৰ এই অনুৰূপ সন্মান আগবঢ়োৱা হৈছে। সত্রীয়া সংস্কৃতিৰ সাধক, নৃত্যাচার্য যতীন গোস্বামীয়ে ২০০৪ চনত সংগীত-নাটক অকাডেমি বঁটা লাভ কৰিছিল। দেৱগাঁৰৰ আধাৰ সত্ৰত ১৯৩৩ চনৰ ২ আগষ্টত জন্মগ্ৰহণ কৰা নৃত্যগুৰগৰাকীয়ে পৰৱৰ্তী সময়ত কৰ্মসূত্ৰে গুৱাহাটীৰ নুনমাটিত থাকিবলৈ লয়। ২০০৮ চনত পদ্মশ্রী সন্মান লাভ কৰা গোস্বামীয়ে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰ্যটন আৰু সাংস্কৃতিক মন্ত্র্যালয়ৰ ভাৰতীয়ম সন্মান, ১৯৭৭ চনত অসম চৰকাৰৰ শ্ৰেষ্ঠ নৃত্য পৰিচালকৰ বঁটা, ১৯৯৪ চনত শিল্পী দিৰস বঁটা, ১৯৯৭ চনত অসম নাট্য সন্মিলন বঁটা, ২০০৬ চনত হীৰাপত্না-চন্দ্ৰকান্ত বঁটা, ২০১০ চনত লিআ' এক্সপ' বঁটা আৰু শংকৰাচার্য অৱতাৰ বঁটা, ২০১২ চনত আনন্দমোহন ভাগৱতী বঁটা, ২০১৩ চনত ভবেন্দ্ৰনাথ শহীকীয়া আম্যমান থিয়েটাৰ বঁটা, ২০১৪ চনত মদাই ওজা বঁটা তথা ওডিচী গুৰু দেৱপ্ৰসাদ দাস বঁটা, ২০১৫ চনত ৰামেশ্বৰ বৰবায়ন বঁটা, ২০১৬ চনত ৰসেশ্বৰ শহীকীয়া বৰবায়ন সত্রীয়া বঁটা আৰু ২০১৭ চনত শোণিতকোৱৰ গজেন বৰুৱা বঁটা লাভ কৰিছিল।

সংগীত-নাটক অকাডেমিৰ সর্বোচ্চ সন্মান (অকাডেমি বত্ত) লাভ কৰা গোস্বামী হৈছে অসমৰ তৃতীয়গৰাকী ব্যক্তি। তেওঁৰ পূৰ্বে ১৯৯৪ চনত বিশিষ্ট শিক্ষাবিদ ড° মহেশ্বৰ নেওগ আৰু ২০০৮ চনত

সুধাকৃষ্ণ, ভাৰতৰত ড° ভূপেন হাজৰিকা 'অকাডেমি বত্ত' সন্মানেৰে বিভূমিত হৈছিল।

'অকাডেমি বত্ত' সন্মানত আছে নগদ ৩ লাখ টকা, তাৰপত্ৰ আৰু অংগবন্ধ। আগষ্ট মাহত এক বিশেষ অনুষ্ঠানত ভাৰতৰ বাট্টপতিয়ে এই সন্মান তথা বঁটাসমূহ আনুষ্ঠানিকভাৱে প্ৰদান কৰিব।

হিমা দাসৰ পাঁচটা স্বৰ্ণ পদক

দেশৰ তাৰকা

দৌৰবাণী অসমৰ হিমা
দাসে আন্তঃবাণ্টীয়
প্ৰতিযোগিতাত যোৱা ২০
দিনৰ ভিতৰত পাঁচটাকৈ
স্বৰ্ণ পদক অৰ্জন কৰিবলৈ
সক্ষম হয়। চেক

গণৰাজ্যৰ ক্লাডনোত অনুষ্ঠিত ক্লাডনো মেম'বিয়েল এথলেটিকছ মীটৰ মহিলাৰ ২০০ মিটাৰ দৌৰ প্ৰতিযোগিতাত হিমাই স্বৰ্ণ পদক লাভ কৰে। ১৩ জুলাইত অনুষ্ঠিত প্ৰতিযোগিতাত হিমাই ২৩.৪৩ ছেকেণ্ডত ক্ৰমাগত তৃতীয়টো স্বৰ্ণ পদক আজুৰি আনিবলৈ সমৰ্থ হয়। ১৯ বছৰীয়া হিমাৰ ২০০ মিটাৰত ব্যক্তিগত শ্ৰেষ্ঠ প্ৰদৰ্শন হৈছে ২৩.১০ ছেকেণ্ড। উল্লেখযোগ্য যে ইয়াৰ পূৰ্বে হিমাই ২ জুলাইত পোলেণ্ডত অনুষ্ঠিত পোজনান এথলেটিকছ প্ৰাঁ প্ৰিত একেটা ইভেণ্টত ২৩.৬৫ ছেকেণ্ডেৰে স্বৰ্ণ পদক জয় কৰে। ৭ জুলাইত পোলেণ্ডেৰে কুটনো এথলেটিকছ মীটত ২৩.৯৭ ছেকেণ্ডত আনটো স্বৰ্ণ পদক দখল কৰে। বিগত কেইবামাহ ধৰি পিঠিৰ আঘাতত ভুগি থকা হিমাই চলিত বৰ্ষত প্ৰথমবাৰৰ বাবে ২০০ মিটাৰত প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰি আন্তঃবাণ্টীয় পৰ্যায়ত তিনিটাকৈ স্বৰ্ণ পদক জয়েৰে দেশৰ আগশৰাৰিৰ এথলেট হিচাপে নিজকে প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ সক্ষম হয়। ইয়াৰ উপৰি হিমাই ২০ জুলাইত চেক গণৰাজ্যৰ ৭ম ন'ভ মেষ্ট'ত আয়োজিত গ্ৰেগু প্ৰিক্স প্ৰতিযোগিতাত ৪০০ মিটাৰ শাখাত ৫২.০৯ ছেকেণ্ডেৰে স্বৰ্ণ পদক লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হয়।

দেশ-বিদেশৰ খবৰ

আনহাতে, এছিয়ান গেমছত ৰূপৰ পদক জয়লাভ কৰা ভাৰতীয় মিস্কড ৰীলে দলটোৱ ৰূপৰ পদক স্বৰ্ণ পদকলৈ উন্নীত কৰা হৈছে। ইণ্ডোনেছিয়াত যোৱা বছৰ অনুষ্ঠিত এছিয়ান গেমছত মিস্কড ৰীলেত সোণৰ পদক লাভ কৰা বাহৰেইন দলৰ এগৰাকী সদস্য ড'প টেষ্টত ব্যৰ্থ হোৱাৰ বাবে আস্তংবাণ্ট্ৰীয় অলিম্পিক কমিটিয়ে ৰূপৰ পদক লাভ কৰা ভাৰতক সোণৰ পদকৰ গৰাকী বুলি ১৯ জুলাইত আনুষ্ঠানিকভাৱে ঘোষণা কৰে। এই ঘোষণাৰ বাবে ভাৰতীয় ৰীলে দলটোৱ অন্যতম সদস্য অসমৰ হিমা দাস আস্তংবাণ্ট্ৰীয় প্ৰেক্ষাপটত আন এক স্বৰ্ণ পদকৰ অধিকাৰী হয়। উল্লেখযোগ্য যে হিমা দাসৰ সৈতে মিস্কড ৰীলে দৌৰত অংশগ্ৰহণ কৰা ভাৰতৰ আন খেলুৱেকেইগৰাকী হৈছে মহম্মদ আনাছ, এম আৰ পুতুলা আৰ আৰক্ষিয়া বাজীৱ। ড'প টেষ্টত ব্যৰ্থ বাহৰেইনৰ খেলুৱে কেমি আডেক'য়াক চাৰি বছৰ বাবে আস্তংবাণ্ট্ৰীয় অলিম্পিক কমিটিয়ে নিলম্বন কৰিছে।

'বহুমাত্ৰিক দাবিদ্য' নিৰ্মূলৰ শীৰ্ষত ভাৰত

ৰাষ্ট্ৰসংঘই ১২ জুলাইত নিউৱৰ্ক চহৰত প্ৰকাশ কৰা এক প্ৰতিবেদন অনুসৰি ভাৰতে 'বহুমাত্ৰিক দাবিদ্য' নিৰ্মূলকৰণত শীৰ্ষস্থান লাভ কৰিবলৈ সমৰ্থ হয়। 'ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ উন্নয়ন কাৰ্যসূচী' চমুকৈ ইউ এন ডি পি' (United Nations Development Programme)য়ে প্ৰকাশ কৰা ২০১৯ বৰ্ষৰ বিশ্ব বহুমাত্ৰিক দাবিদ্য সূচকাংকত বহুমাত্ৰিক দৰিদ্ৰতা নিৰ্মূলকৰণত ভাৰতে লাভ কৰা সফলতাৰ কথা উল্লেখ কৰা হৈছে। অক্সফ'র্ড প'ভাটী এণ্ড হিউমেন ডেভেলপমেণ্ট ইনিচিয়েলিভ'ৰ সহযোগত ৰাষ্ট্ৰসংঘই প্ৰস্তুত কৰা প্ৰতিবেদন অনুসৰি ২০০৬ চনৰপৰা ২০১৬ চনৰ ভিতৰত প্ৰায় ২৭ কোটি লোকৰ বহুমাত্ৰিক দৰিদ্ৰতাৰপৰা উন্নৰণ ঘটিছে। কেৱল আৰ্থিক আয়ৰ হিচাপেৰে দৰিদ্ৰতাৰ মাপকাঠি নিৰ্গ঱্গ কৰাৰ পৰম্পৰাগত পদ্ধতিৰ সলনি ভগ্ন স্বাস্থ্য, নিম্নমানৰ কাম, হিংসাৰ বলি হোৱাৰ আশংকা, বিশুদ্ধ খোৱাপানী, অনাময় ব্যৱস্থা, শিশুৰ মৃত্যুৰ হাৰ, পুষ্টি ইত্যাদি কাৰকো বিবেচনা কৰি বহুমাত্ৰিক দৰিদ্ৰতাৰ হিচাপ নিৰ্ধাৰণ কৰা

হয়। ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ প্ৰতিবেদন অনুসৰি ২০০৫-০৬ বৰ্ষত ভাৰতত ৬৪ কোটি লোক বহুমাত্ৰিক দৰিদ্ৰতাৰ সীমাবেধে তলত আছিল। কিন্তু ২০১৫-১৬ বৰ্ষত এই সংখ্যা লক্ষণীয়ভাৱে ৩৬ কোটিলৈ হ্ৰাস পায়। ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ এই বিশদ অধ্যয়নত ৩১ খন নিম্ন আয়ৰ দেশ, ৬৮ খন মধ্যমীয়া আয়ৰ দেশ আৰু দুখন উচ্চ আয়ৰ দেশসহ মুঠ ১০১ খন দেশক সামৰি লোৱা হৈছিল। অধ্যয়নে সামৰি লোৱা দেশবোৰৰ ভিতৰত বহুমাত্ৰিক দৰিদ্ৰতাৰপৰা উন্নৰণ ঘটা লোকৰ হাৰ ভাৰতত আটাইতকৈ অধিক। সামগ্ৰিকভাৱে বহুমাত্ৰিক দৰিদ্ৰতাৰ নিৰ্মূলতে নহয়, ভাৰতে ইয়াৰ ১০টা কাৰকৰ ক্ষেত্ৰতো ইতিবাচক ফল দেখুৱাবলৈ সক্ষম হৈছে। ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ প্ৰতিবেদনখনত উল্লেখ কৰা মতে, সামগ্ৰিকভাৱে বিশ্বৰ বহুমাত্ৰিক দৰিদ্ৰ লোকৰ সংখ্যা ১৩০ কোটিৰপৰা ৪৪ কোটিলৈ হ্ৰাস পাইছে। বৰ্তমান ভাৰতৰ দৰিদ্ৰ লোকৰ সংখ্যা ২৭.৯ শতাংশলৈ হ্ৰাস পাইছে।

ইংলেণ্ডৰ নতুন প্ৰধান মন্ত্ৰী বৰিছ জনছনে

কনজাৰভেটিভ দলৰ নেতা বৰিছ জনছনে ২৪ জুলাইত ইংলেণ্ডৰ নতুন প্ৰধান মন্ত্ৰী হিচাপে দায়িত্বভাৱ গ্ৰহণ কৰে। ইংলেণ্ডৰ মহাৰাণী দ্বিতীয় এলিজাৰেথে বাকিংহাম বাজপ্রসাদত ৫৫ বছৰীয়া জনছনেক আনুষ্ঠানিকভাৱে প্ৰধানমন্ত্ৰী হিচাপে নিযুক্তি দি নতুন মন্ত্ৰীসভা গঠনৰ দায়িত্ব অৰ্পণ কৰে। প্ৰধানমন্ত্ৰী টেৰেছা মেই পদত্যাগ কৰাৰ ফলস্বৰূপে কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰীসভাখনৰ পতন ঘটিছিল। উল্লেখযোগ্য যে বিগত এমাহ ধৰি চলা ভোট গ্ৰহণ প্ৰক্ৰিয়াত কনজাৰভেটিভ দলৰ নেতা বৰিছ জনছনে তেওঁৰ নিকট প্ৰতিবন্ধী জেৰেমী হাটক প্ৰায় ৪৫ হাজাৰ ভোটৰ ব্যৱধানত পৰাজিত কৰে। বৰিছ জনছনে ৯২,১৫০টা ভোট লাভ কৰাৰ বিপৰীতে তেওঁৰ

দেশ-বিদেশৰ খবৰ

নিকটতম প্রতিদ্বন্দ্বী তথা বৈদেশিক মন্ত্রী জেরেমী হান্টে ৪৬,৬৫৬টা ভোটে লাভ কৰিবলৈ সমৰ্থ হয়। নতুন প্রধানমন্ত্রী হিচাপে দায়িত্ব প্রহণ কৰাৰ পূৰ্বে তেওঁ দেশৰ বৈদেশিক মন্ত্রী আৰু লঙ্গন মহানগৰৰ মেয়াৰ হিচাপে কার্যনির্বাহ কৰিছিল। এক্সিটক লৈ ইউৱোপীয় ইউনিয়নৰ সৈতে ইংলেণ্ডৰ চুক্তি বিফল হোৱাত যোৱা ৭ জুনত প্রধানমন্ত্রী ট্ৰেছো মেই পদত্যাগ কৰাৰ কথা ঘোষণা কৰিছিল।

কৰ্ণাটকৰ নতুন মুখ্যমন্ত্রী যেডুৰাঙ্গাৰ শপত প্ৰহণ

যোৱা ২৩ জুলাইত কৰ্ণাটক বিধানসভাত অনুষ্ঠিত আস্থা ভোট পৰীক্ষাত মুখ্যমন্ত্রী এইচ ডি কুমাৰাস্বামী নেতৃত্বাধীন কংগ্ৰেছ-জে ডি (এছ) মিত্ৰজেঁট চৰকাৰ পৰাজিত হয়। আস্থা ভোট পৰীক্ষাত চৰকাৰী মিত্ৰ জেঁট পক্ষই ৯৯টা ভোট লাভ কৰাৰ

বিপৰীতে বিৰোধী বিজেপিয়ে ১০৫টা ভোট লাভ কৰে। ২২৪ জনীয়া বিধানসভাত ১৪ মহীয়া চৰকাৰখন আস্থা ভোটত পৰাজিত হোৱাৰ পিছত মুখ্যমন্ত্রী কুমাৰাস্বামীয়ে কৰ্ণাটকৰ বাজ্যপাল বাজুভাই ভালাৰ হাতত পদত্যাগ পত্ৰ দাখিল কৰে। ১৫ জন শাসকীয় মিত্ৰ জেঁটৰ বিধায়কে বিদোহ (অনাস্থা) কৰাৰ ফলস্বৰূপে চৰকাৰখনৰ পতন ঘটে। পৰৱৰ্তী সময়ত বিধানসভাৰ অধ্যক্ষই ১৭ জন বিধায়কৰ সদস্য পদ খাৰিজ কৰাত মুঠ বিধায়কৰ সংখ্যা ২০৭লৈ হ্ৰাস পায়। বিজেপি দলে চৰকাৰ গঠনৰ বাবে বাজ্যপালৰ ওচৰত আবেদন জনায়। বাজ্যপালৰ অনুমতি লাভ কৰি বিজেপি দলৰ নেতা যেডুৰাঙ্গাই যোৱা ২৬ জুলাই তাৰিখে মুখ্যমন্ত্রী হিচাপে শপত প্ৰহণ কৰে আৰু ৩০ জুলাই তাৰিখে আস্থা ভোটত বিজয়ী হয়।

শিক্ষাবিদ, ৰাজনীতিক, সাহিত্যিক চৰণ নার্জৰীৰ বিয়োগ

যোৱা ২৩ জুলাইত বিশিষ্ট ৰাজনীতিক, শিক্ষাবিদ, সাহিত্যিক চৰণ নার্জৰীৰ ৮৬ বছৰ বয়সত

গুৱাহাটীত মৃত্যু হয়। নার্জৰীৰ জন্ম হৈল ১৯৩৩ চনৰ ২৮ মে'ত কোকৰাবাৰ চহৰৰ মেদেৰখ'বোত। ১৯৬২ চনত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰপৰা ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিষয়ত স্নাতকোন্তৰ ডিগ্ৰী লাভ কৰা নার্জৰীয়ে কোকৰাবাৰ মহাবিদ্যালয়ত প্ৰক্ষেপণপে যোগদান কৰে। ১৯৭২ চনত অসম বিধানসভালৈ নিৰ্বাচিত হোৱা চৰণ নার্জৰী ১৯৭৭ চনত কোকৰাবাৰ লোকসভা সমষ্টিৰপৰা লোকসভালৈও নিৰ্বাচিত হয়। ১৯৮৫ চনত পুনৰ বিধানসভালৈ নিৰ্বাচিত হোৱা নার্জৰী পৰৱৰ্তী সময়ত এগৰাকী কৰি, সাহিত্যিক আৰু প্ৰবন্ধ লেখক হিচাপে জনপ্ৰিয় হৈ পৰে। ‘চকুলো’ নামৰ এখন কৰিতাপুঁথি বচনা কৰাৰ উপৰি তেওঁ কেবাখনো গ্ৰহ্ণ আৰু আলোচনী সম্পাদনা কৰিছিল। বড়ো ভাষাত কেইবাখনো গ্ৰহ্ণ তথা পাঠ্যপুঁথিৰ প্ৰণেতা তথা নিয়মীয়া প্ৰবন্ধ লেখক চৰণ নার্জৰী ‘ভৈয়াম জনজাতি পৰিযদ, অসম’ চমুকৈ ‘পি টি চি এ’ৰ প্ৰতিষ্ঠাপক সাধাৰণ সম্পাদক আছিল।

টংকেশ্বৰ হাজৰিকা, ড° হেমচন্দ্ৰ গোস্বামীলৈ সংগীত নাটক অকাডেমি বঁটা

নৃত্য, কলা-সংস্কৃতিৰ ক্ষেত্ৰখনলৈ আগবঢ়োৱা অতুলনীয় অৰদানৰ বাবে তিতাৰৰ শ্ৰীশ্রীকমলাবাৰী সত্ৰৰ বৰবায়ন টংকেশ্বৰ হাজৰিকা আৰু মাজুলীৰ ঐতিহ্যমণ্ডিত চামণুৰি সত্ৰৰ প্ৰথ্যাত মুখাশিঙ্গী ড° হেমচন্দ্ৰ গোস্বামীলৈ ২০১৮ বৰ্ষৰ সংগীত নাটক অকাডেমি বঁটা আগবঢ়োৱা হৈছে। অসম সংগীত মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যাপক হাজৰিকাই অসমৰ লগতে ভাৰতৰ বিভিন্ন বাজ্যত সত্ৰীয়া সংস্কৃতিৰ নৃত্য-গীত, বায়ন-গায়নৰ প্ৰশিক্ষণত আত্মনিয়োগ কৰি আছিছে। আনহাতে চামণুৰি সত্ৰত ড° গোস্বামীয়ে মুখাশিঙ্গীৰ যাদুবৰ গঢ়ি বিশ্বাসীক আকৰ্ষিত কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। তেওঁৰ সৃষ্টিবাজিয়ে লঙ্গন মিউজিয়ামকে ধৰি দেশ-বিদেশৰ অনেক স্থানত শোভা বৰ্দ্ধন কৰি আছে।

■ সংগ্ৰহ : কুশল গোস্বামী

খবরৰ লেছেৰি বোটলা

(২১ জুন, ২০১৯ ৰপৰা ২০ জুলাই, ২০১৯ଟৈ)

২৩ জুন : থাইলেণ্ডৰ বেংকক চহৰত ৩৪ সংখ্যক
আচিয়ান শীঘ্ৰক সন্মিলন অনুষ্ঠিত হয়।

২৪ জুন : ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ড বেংকৰ উপ-গৱৰ্ণৰ ভিৰল
আচার্যই পদত্যাগ কৰে।

২৫ জুন : ইণ্ডিয়া টুডেৰ সমীক্ষাত বাস্তীয় পৰ্যায়ত
গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ে একাদশ স্থান অধিকাৰ
কৰে।

২৬ জুন : অমিতাভ কান্তক দুৰ্বচৰীয়া কাৰ্য্যকালৰ বাবে
নিটি আয়োগৰ মুখ্য কাৰ্য্যবাহী বিষয়া (চি ই অ')
হিচাপে নিযুক্তি দিয়া হয়।

২৭ জুন : গুৱাহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ অৱসৰপ্তাৰ্পণ
ন্যায়াধীশ প্ৰশান্ত কুমাৰ শইকীয়াই অৱগাচল
প্ৰদেশৰ প্ৰথম লোকায়ুক্তৰ অধ্যক্ষ হিচাপে শপত
গ্ৰহণ কৰে।

২৮ জুন : কাজিৰঙা বাস্তীয় উদ্যানত প্ৰথমবাৰৰ বাবে
বিশেষ গড় সুৰক্ষা বাহিনী (এছ আৰ পি এফ)
নিযুক্তি দিয়া হয়।

৬ জুলাই : পেন কাৰ্ডৰ পৰিৱৰ্তে আধাৰ কাৰ্ডো আৰ্থিক
গেণেনেৰ ক্ষেত্ৰত ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰিব বুলি
কেন্দ্ৰীয় বাজহ সচিবে ঘোষণা কৰে।

১১ জুলাই : আমেৰিকা যুক্তবাস্তুৰ সংসদৰ অধ্যক্ষা
নেপী পেলঁছিয়ে সংসদত মহাআঘা গান্ধীক
আমেৰিকাৰ অহিংস আন্দোলনৰ আধ্যাত্মিক নেতা
আছিল বুলি স্বীকৃতি প্ৰদান কৰে।

১২ জুলাই : পঞ্জাৰৰ লুধিয়ানাত অনুষ্ঠিত বাস্তীয় পাঞ্জা
চেম্পিয়নশিপৰ ৬০ কেজি শাখাত দেৰগাঁৰৰ
দেৱজিৎ শৰ্মাই স্বৰ্গ পদক লাভ কৰে।

১৩ জুলাই : অভিনেতা তথা যুৱ সমাজকৰ্মী দিলীপ
কুমাৰ দাসে কেন্দ্ৰীয় সামাজিক ন্যায় আৰু
অধিকৰ্তা মন্ত্ৰী ৰাম দাস অথৱালৰপৰা বাস্তীয় ডং
বি আৰু আন্দোকাৰ বাঁঁটা গ্ৰহণ কৰে।

১৪ জুলাই : ভাৰতৰ প্ৰদীপ সিঙ্গে চামোৰাৰ বাজধানী
আপিয়াত হোৱা কমনৱেলথ ভাৰোওলনত ২০২
কেজি শাখাত সোণৰ পদক দখল কৰে।

- বাংলাদেশৰ প্ৰাক্তন ৰাষ্ট্ৰপতি ছছেইন মহম্মদ
এশ্বার্দৰ ৮৯ বছৰ বয়সত মৃত্যু হয়।
- বিশ্বকাপ ক্ৰিকেট প্ৰতিযোগিতাত ৫টা শতক সহ
৬৪৮ বাণ কৰা ভাৰতৰ ৰোহিত শৰ্মাই সোণালী
বেট লাভ কৰে।

১৫ জুলাই : আমেৰিকা ক্ৰিকেট দলৰ প্ৰশিক্ষক হিচাপে
ভাৰতীয় দলৰ প্ৰাক্তন উইকেটৰক্ষক কিৰণ মোৰেই
নিযুক্তি লাভ কৰে।

- অসম চুক্তিৰ ৬ নং দফা (খিলঞ্জীয়াৰ সাংবিধানিক
ৰক্ষা কৰচ) কাৰ্য্যকৰীকৰণৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে
গুৱাহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ অৱসৰপ্তাৰ্পণ ন্যায়াধীশ
বিপ্লব কুমাৰ শৰ্মাৰ নেতৃত্বত ১৩ জনীয়া
সাংবিধানিক ৰক্ষাকৰচ কমিটি গঠন কৰে।

১৭ জুলাই : ২০০৮ চনৰ মুশাই আক্ৰমণৰ মূল
অভিযুক্ত সন্ত্ৰাসবাদী সংগঠন লক্ষ্মণ-ই-তৈবাৰ
মুৰব্বী হাফিজ ছয়ীদক পাকিস্তানত গ্ৰেপ্তাৰ কৰা
হয়।

১৮ জুলাই : ২,০৪২ কোটি টকা ব্যয় সাপেক্ষে নিউ
বঙ্গইগাঁৰৰপৰা আগিয়া তুৰীলৈ দৈত বেঁলপথ
নিৰ্মাণত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে অনুমোদন প্ৰদান কৰে।

- জনপ্ৰিয় অভিনেতা অক্ষয় কুমাৰে অসমৰ
বানপীড়িতলৈ ২ কোটি টকা সাহায্য আগবঢ়ায়।

২০ জুলাই : দিল্লীৰ প্ৰাক্তন মুখ্যমন্ত্ৰী তথা ৰাজ্যপাল
শীলা দীক্ষিতৰ ৮১ বছৰ বয়সত পৰলোকপ্ৰাপ্তি
হয়।

১১ জুলাই : ৰীমা দাস পৰিচালিত ‘বুল বুল কেন চিং’
কথাছবিখনে মেলবৰ্ণ ছবি মহোৎসৱত উদ্বোধনী
চলচিত্ৰ হিচাপে নিমন্ত্ৰণ লাভ কৰিছে। ♦

■ সংগ্ৰহ : কুশল গোস্বামী

চতুর্থবিংশ প্রেমীর শিক্ষার্থীর বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্রেণীর বাবেও প্রযোজ্য

হামিং বার্ড : পৃথিবীর আটাইতকৈ সরু চৰাই

হামিং বার্ড নামৰ চৰাইটোৰ নাম তোমালোকে নিশ্চয় শুনিছ। ই পৃথিবীৰ আটাইতকৈ সরু চৰাই। এই চৰাইবিধিক কিয় হামিং বার্ড বুলি কোৱা হয় জানানে? ইংৰাজীত হামিং (Humming) মানে হ'ল গুণগুণনি বা গুঞ্জন। এইবিধি চৰায়ে প্রচণ্ড গতিৰে ডেউকা কোৰাই উৰে। ইয়াৰ ফলত মৌমাখিৰ দৰে গুণগুণ শব্দ হয়। এনে শব্দৰ সৃষ্টি কৰা বাবেই এইবিধি চৰাইৰ নাম হামিং বার্ড বা গুঞ্জন চৰাই। হামিং বার্ডেই হ'ল

পৃথিবীৰ একমাত্ৰ চৰাই যি পিছফালেও সমান বেগেৰে উৰিব পাৰে। পৃথিবীৰ সকলো চৰাইৰ কণীৰ ভিতৰত হামিং বার্ডৰ কণীয়েই আটাইতকৈ সরু। একোটা কণীৰ আকাৰ এটা মটৰ মাহৰ সমান বা তাতোকৈ সরু। কিছুমান হামিং বার্ডে গ্ৰীষ্মকালত উত্তৰ আমেৰিকাৰ উত্তৰ আলাঙ্কাত বাহ সাজে আৰু শীতকালত দক্ষিণৰ মেঞ্জিকোলৈ উৰি আহি উষও অঞ্চলত বাস কৰে। ♦

মেকুৰীয়ে খোজ কাঢ়িলে শব্দ নহয় কিয় ?

মেকুৰীৰ ঠেঙৰ হাতোৰাৰ তলত গাদীৰ দৰে কোমল
অংশ এটা থাকে। ইয়াৰ বাবেই চলা ফুৰা কৰাৰ
সময়ত মেকুৰীৰ ঠেঙৰ শব্দ নহয়। তদুপৰি
মেকুৰীৰ নখ বেঁকা হ'লেও হাতোৰাৰ বাহিৰত
ওলাই নাথাকে। খোজ কঢ়াৰ সময়ত মেকুৰীয়ে
সিহাঁতৰ নখ পেশীৰ সহায়ত হাতোৰাৰ ভিতৰত
সুমুৰাই ৰাখে। ফলত সেইবোৰ মাটি বা
মজিয়াত ঘঁহনি নাখায় আৰু কোনো ধৰণৰ
শব্দৰো সৃষ্টি নহয়। অহা যোৱা কৰাৰ সময়ত
মেকুৰীৰ হাতোৰাৰ তলৰ কোমল স্পঞ্জৰ
অংশটোহে কেৱল মাটিৰ সংস্পৰ্শলৈ আহে বাবে মেকুৰীয়ে খোজ কাঢ়িলে শব্দ নহয়। ♦

চতুর্থবিংশ শক্ত শ্রেণীৰ শিক্ষার্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্রেণীৰ বাবেও প্রযোজ্য

অসমৰ ফল

চামকঁঠাল : ইংৰাজী নাম : Chapalish, বৈজ্ঞানিক নাম : *Artocarpus chaplasha*

চামকঁঠাল এবিধ অতি ডাঙৰ প্ৰজাতিৰ বৃক্ষ। এইবিধ উদ্ভিদ উজনি অসমৰ ফালে আৰু অৰণ্যাচলৰ দাঁতি কাষৰীয়া কিছুমান ঠাইত পোৱা যায়। সাধাৰণতে বাম ঠাইত হোৱা এই গছজোপা প্ৰায় ১৫০ ফুট ওখ হয়। ইয়াৰ ফলটো কঁঠালৰ দৰে, কিন্তু আকাৰত সৰু।

ফলৰ ভিতৰভাগ মাখন বৰণৰ বাদুৰে ভৰা আৰু বহুফোটাযুক্ত। পকা ফলৰ সোৱাদ কিছু টেঙ্গ। প্রতিটো ফোটাৰ ভিতৰত থকা গুটি ভাজি খালে বাদামৰ দৰে লাগে। এই ফলটোৰ ৰং সেউজীয়া-মুগা আৰু ই দীঘলে ১৬-২০ ছেণ্টিমিটাৰমান হয়। চামকঁঠাল আহাৰ-শাওগ মাহত পকে। ♦

ৰূপহী থেকেৰা : ইংৰাজী নাম : Mangosteen, বৈজ্ঞানিক নাম : *Garcinia lanceifolia*

ৰূপহী থেকেৰা এবিধ চিৰসেউজীয়া সৰু জোপোহা গছ। গছজোপা প্ৰায় ১৪-১৫ ফুট ওখ। ইয়াৰ পাতবোৰ দীঘলীয়া, আগটো জোঙা। পাতবোৰ ৬-৮ ছেণ্টিমিটাৰ দীঘল আৰু ২-২.৫ ছেণ্টিমিটাৰ বহল। এই গছৰ ফুল মাৰ্চ-এপ্ৰিল মাহত ফুলে আৰু ফল মে'-জুন মাহত পকে। ফলটো গোলাকাৰ। কলিতে ৰঙচুৰা আৰু তাৰ পিছত ক্ৰমে সেউজীয়া হৈ পূৰ্ণ হোৱা ফলটো পকিলে পুনৰ ৰঙচুৰা হয়। পকা ফলৰ ভিতৰত থকা গুটিকেইটাৰ মঙ্গ মিঠা হয় আৰু বাকলিবে সৈতে থকা মঙ্গহথিনি টেঙ্গ হয়। ফলটোৰ ভিতৰত ৫-৭ টামান গুটি থাকে। কিছুমান ফলৰ ওপৰ ভাগত সিৰা সিৰাকৈ ভাঁজ দেখা যায়। ♦

থেৰেজু : ইংৰাজী নাম : Bay laurel, বৈজ্ঞানিক নাম : *Prunus jenkinsii*

থেৰেজু হৈছে এবিধ চিৰসেউজীয়া মধ্যম উচ্চতাৰ বৃক্ষ। এই গছবিধ প্ৰায় ১৫ মিটাৰ (৫০ ফুট) ওখ হয়। ফলটো অৰ্ধ গোলাকাৰ। ফলটোৰ মঙ্গ কম। পাতল বাকলি মঙ্গহৰ সৈতে লিপিট থাই থাকে। এই ফলৰ সোৱাদ কিছু টেঙ্গ। সাধাৰণতে জামুতকৈ অলপ ডাঙৰ থেৰেজু ফলৰ দীঘ ২-২.৫ ছেণ্টিমিটাৰ। কেঁচাতে সেউজীয়া এই ফলটো পকিলে ক'লা বৰণ লয়। থেৰেজু গছৰ পাত আয়তাকাৰ আৰু পাতৰ দৈৰ্ঘ্য ১০-১৪ ছেণ্টিমিটাৰ। এই গছৰ ফুল নৱেষ্বৰ-ডিছেষ্বৰ মাহত ফুলে আৰু ফলটো মাৰ্চ-এপ্ৰিল মাহত পকে। থেৰেজু গছ বৰ্তমান অসমৰ বননিত হুস পাই আহিছে। ♦

উৎস : সাতসৰী

চতুর্থবিশ্ব ষষ্ঠ শ্রেণীৰ শিক্ষার্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্রেণীৰ বাবেও প্রযোজ্য

■ মানসী বৰুৱা

এবছৰত ৩৬৫ দিন

এবছৰত ৩৬৫ দিন কিয় থাকে আৰু প্রতি চাৰি বছৰৰ মূৰে মূৰে ফেৰুৱাৰি মাহত কিয় এটা দিন বেছি হয়?

আমাৰ পৃথিবীখন যদিও বৈ থকা যেন লাগে আচলতে পৃথিবীয়ে তীৰ গতিত অনবৰতে গতি কৰি থাকে। পৃথিবীয়ে নিজ মেৰুদণ্ডক কেন্দ্ৰ কৰি ঘণ্টাত প্ৰায় ৮০০ কিমি. বেগেৰে লাটুম এটাৰ দৰে ঘূৰি থাকে আৰু একে সময়তে এটা নিৰ্দিষ্ট কক্ষপথেৰে সূৰ্যৰ চাৰিওফালেও ঘূৰে। সূৰ্যৰ চাৰিওফালে পৃথিবীয়ে এবাৰ পৰিভ্ৰমণ কৰোঁতে ঘণ্টাত প্ৰায় ১০০০,০০০

কিমি. বেগেৰে ৯৩৯,৮৮৬,৮০০ কিমি. দূৰত্ব অতিক্ৰম কৰে আৰু এই দূৰত্ব অতিক্ৰম কৰিবলৈ পৃথিবীয়ে ৩৬৫.২৪২ দিন সময় লয়।

সেইবাবেই এটা বছৰত ৩৬৫ দিন হয়। বাকী থকা ০.২৪২ দিনৰ সময়ছোৱাক প্রতি ৪ বছৰ মূৰত এটা দিন হিচাপে ধৰি ফেৰুৱাৰি মাহত যোগ কৰি লোৱা হয়। সেই বছৰটোক অধিবৰ্ষ বা লিপ্তইয়েৰ বুলি কোৱা হয়। ♦

চন্দ্ৰত খোজ কঢ়া
পথওমজন মানুহ হ'ল
আমেৰিকাৰ এলেন
শেফাৰ্ড (Aian Shep-
hard)। তেওঁ চন্দ্ৰত
অৱতৰণ কৰি গ'ল্ফ
খেলিছিল। তাত তেওঁ
মাৰি পঠিওৱা গ'ল্ফ বল
দুটা এতিয়াও তাতেই
অক্ষত অৱস্থাত আছে। ♦

গুজৰাটৰ গিৰ
অৱণ্যৰ বনেজ নামৰ
ঠাইখনত স্থায়ীভাৱে
বাস কৰা একমাত্ৰ
লোকজন হ'ল মহন্ত
ভৰত দাস দশৰথ দাস। একমাত্ৰ
তেওঁৰ বাবেই প্ৰতিবাৰেই নিৰ্বাচনৰ
সময়ত সেই ঠাইত এটা ভোটগ্ৰহণ
কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰা হয়। ♦

চতুর্থবিংশ প্রকল্প শিক্ষার্থীর বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্রেণীৰ বাবেও প্রযোজ্য

শব্দ শিক্ষা (এদিনত এটাকৈ, এমাহৰ বাবে ৩০টা শব্দ)

অসমীয়া	ইংৰাজী	অসমীয়া	ইংৰাজী
পাচলিৰ নাম			মাছৰ নাম
ভাতকেৰেলা	: teasel gourd	ইলিচ	: hilsa
তিতাকেৰেলা	: bitter gourd	আৰি	: white catfish
জিকা	: ridge gourd	কুঁচিয়া	: mud eel, snake eel
পটল	: pointed gourd, parval	কাঈৱে	: perch
ধুন্দুলী	: snake gourd	খলিহনা	: gaurami
জাতিলাউ	: gourd, bottle gourd	গৈৱে	: spotted snakehead
কোমোৰা	: ash-pumpkin, white gourd	চিতল	: cital, humped featherback
উৰহী	: kidney bean	চেং, চেঙেলী	: asiatic snakehead
কলডিল	: spadix of banana	ডৰিকণা	: danio
ভোল	: sponge gourd	পাভ	: pabda
লেচেৰা	: cow pea	বৰালী	: river shark
কাঠআলু	: yam	ভকুৱা	: giant-head carp
কঁঠালৰ মুটী	: immature jack fruit	ৰৌ	: rahu
চজিনা	: drumstick	পুঠিমাছ	: barb fish
বঙালাউ	: pumpkin	শিঙৰা	: dwarf catfish ♦

চতুর্থবিষয়া ষষ্ঠ শ্রেণীৰ শিক্ষার্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্রেণীৰ বাবেও প্রযোজ্য

অসমীয়া খণ্ড-বাক্য

চোঁ সলোৱা (বাসস্থান সলনি কৰা) : তইনো ইমান সঘনাই চোঁ সলাই থকাৰ কাৰণ কি ?

চোতালৰ আগৰ দূৰি (চোতালৰ আগৰ দূৰি বন সদায় গচ্ছক খায়ো বাচি থাকে , অৰ্থাৎ উৎপীড়ন সহিও তিষ্ঠি থকা লোক) : মানুহজনীৰ স্বভাৱটো চোতালৰ আগৰ দূৰিৰিডৰাৰ দৰেই, জীৱনটোত অত কষ্ট সহিলে, তথাপি কোনো ওজৰ-আপন্তি নাই।

চৌঠেঙ্গীয়া কৰা (নিৰপায় অৱস্থাত পেলোৱা) : মানুহজনৰ অকাল বিয়োগে পৰিয়ালটোক চৌঠেঙ্গীয়া কৰিলে ।

ছাঁকে বাঘ দেখা (কিহৰাৰ ছাঁ এটা দেখি তাকে বাঘ বুলি ভয় খোৱা, অৰ্থাৎ অমূলক কথাত ভয় খোৱা, মিছাতে সন্দেহ কৰা) : সি ছাঁকে বাঘ দেখা মানুহ, তাৰ কথাত মন দিলে আমাৰ হিত হোৱাৰ সলনি অহিতহে হ'ব।

ছিৱাল ফটা দিয়া (পকা ছিৱালৰ দৰে ছিৱাছিৰে ফটা) : বহুদিন ধৰি বৰষুণ নোহোৱাত পথাৰখন ছিৱাল ফটা দিছে। ♦

তলৰ ছবি দুখন চিনাত্ত কৰা

চতুর্থবিংশ শক্ত শ্রেণীৰ শিক্ষার্থীৰ বাবে বিশেষ পৃষ্ঠা

আন সকলো শ্রেণীৰ বাবেও প্রযোজ্য

অপত্য স্নেহ

■ ছায়াস্মিতা বৈশ্য

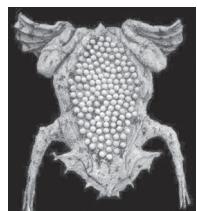
এগৰাকী মাত্ৰয়ে
যত্ন-মমতাৰে নিজৰ
সন্তানক ডাঙৰ-দীঘল
কৰে। মানুহৰ উপৰি
এনে মমতা অইন
প্ৰাণীৰ ক্ষেত্ৰতো দেখা
যায়। কিছুমান প্ৰাণীৰ ক্ষেত্ৰত
নৱজাতকৰ
লালন-পালনৰ পদ্ধতি বৰ
আমোদজনক। এনে
এক প্ৰাণী হ'ল বলফ স্পাইডাৰ (Wolf Spider)
নামৰ এবিধ মকৰা।

মকৰাই সাধাৰণতে খোলা ঠাইত কণী
নাপাৰে। মাইকী মকৰাই এগ চেক (Egg sac)
নামৰ এখন মোনাত কণীসমূহ পোৱালি
নজগালৈকে স্থানে লৈ ফুৰে। কণী ফুটি
পোৱালি জগাৰ লগে লগেই মাকৰপৰা পৃথক
হৈ নিজাৰবীয়াকৈ জীৱন আৰম্ভ কৰে। কিন্তু
বলফ স্পাইডাৰ নামৰ মকৰাৰিধে অন্য মকৰাৰ
দৰে মাত্ৰ দায়িত্ব ইমানতে সমাপ্ত নকৰি আৰু
এখোপ আগুৱাই জগা পোৱালিসমূহক অকলে
এৰি নিদি নিজৰ পিঠিত লৈ ফুৰে। এই
প্ৰজাতিৰ মকৰাৰ কণীৰপৰা শ শ পোৱালি জন্ম
হয়। পোৱালিসমূহ জন্মৰ পিছতেই
মোনাটোৰপৰা ওলাই মাত্ৰ পিঠিলৈ বগাই
উঠে। সংখ্যাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি পোৱালিসমূহ
মাকৰ পিঠিত তৰপে তৰপে থকাৰ উপৰি
ভৱিতো কেতিয়াৰা থিতাপি লয়। এনেদৰে
মাত্ৰ পিঠিত পোৱালিসমূহ কেইবা সপ্তাহো

থাকে। সম্পূৰ্ণ বিকাশ আৰু আনন্দিৰশীল
হোৱাৰ পিছত পোৱালিসমূহ লাহে লাহে মাত্ৰৰ
পিঠিবপৰা নামি যায় আৰু নিজাকৈ জীৱন
নিৰ্বাহ আৰম্ভ কৰে।

বলফ স্পাইডাৰৰ উপৰি আন কিছুমান
প্ৰাণীৰ ক্ষেত্ৰতো অপত্য স্নেহৰ এনে উদাহৰণ
বিবাজমান। বৃশ্চিক (Scorpion) প্ৰজাতিৰ
প্ৰাণীয়েও সিহতৰ পোৱালিসমূহ পিঠিত
কঢ়িয়াই ফুৰে। ঘঁৰিয়াল প্ৰজাতিৰ প্ৰাণীয়েও
পোৱালিবোৰ নিজৰ মুখত, মুখৰ ওপৰত নাইবা
নাকৰ অংশত লৈ ফুৰে। দক্ষিণ আমেৰিকাৰ
এটা প্ৰজাতিৰ শিয়ুক্ত ভেকুলীয়ে (Horned
marsupial Frog) কেঁগাৰু সদৃশ মোনাত
নিজৰ লালুকীবোৰ লৈ ফুৰে।

ছুৰিনাম নামৰ এক
প্ৰকাৰৰ ভেকুলীয়ে নিজৰ
পিঠিব ছালৰ তলত
কণীসমূহ লৈ ফুৰে।
কণীবোৰ লাহে লাহে মাত্ৰৰ
ছালৰ ভিতৰলৈ সোমাই
যায় আৰু মৌচাকসদৃশ আকৃতি লয়। ইয়াৰ
প্ৰতিটো কোঠালিত এটাকৈ কণী থাকে। লাহে
লাহে কণীবোৰ ওপৰত ছালখন ডাঠ হৈ গজি
উঠে আৰু কণীবোৰ নেদেখা হৈ পৰে।
কোঠালিৰ ভিতৰত কণীবোৰপৰা পোৱালি
জগে আৰু সময়ত লালুকীবোৰে
কোঠালিবোৰপৰা ফাটি ওলাই আহি বাহিৰৰ
পৃথিবীত জীৱন নিৰ্বাহ কৰে। ♦

কুইজ

- ১। স্বাধীন ভারতের প্রথমগবাকী বিত্তমন্ত্রী কোন আছিল ?
- ২। বিত্তমন্ত্রীসকলে বাজেট কঢ়িয়াই নিয়া বাকচটোক কি নামেরে জনা যায় আৰু কোনে এই প্রথা আৰম্ভ কৰিছিল ?
- ৩। আমাৰ দেশত নতুনকৈ গঠিত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ বিত্তমন্ত্রী নিৰ্মলা সীতাবৰ্মণে বিটিছৰ যুগৰ বীফকেছত সংসদলৈ বাজেট কঢ়িয়াই নিয়া প্ৰথা ভঙ্গ কৰি কিছত বাজেট কঢ়িয়াই নিয়ে আৰু ইয়াৰ বিশেষত্ব কি ?
- ৪। ‘The Economist’ আলোচনীখনৰ প্ৰকাশক জেমছ উইলছন নামৰ স্কটিচ অৰ্থনীতিবিদগবাকীয়ে ১৮৬০ চনৰ ৭ এপ্ৰিলত কৰা কি বিশেষ কামৰ বাবে ভাৰতত স্মৰণীয় হৈ ৰ্ব'।
- ৫। ১৯৭২ চনৰ ৫ জুনত প্ৰতিষ্ঠা হোৱা এই সংস্থাৰ মুখ্য কাৰ্যালয় আছে কেনিয়াৰ নাইৰোবিত। মূলতঃ পৰিবেশৰ সৈতে জড়িত এই সংস্থাটো কি ?
- ৬। ১৮৫৪ চনৰপৰা সেৱা আগবঢ়াই আহা ‘ভাৰতীয় ডাক’ ভাৰতৰ যোগাযোগ ব্যৱস্থাৰ এক অপৰিহাৰ্য মাধ্যম। প্ৰায় চাৰে চাৰি লাখ কৰ্মচাৰী থকা এই ব্যৱস্থাত ডেৰ লাখৰো অধিক ডাকঘৰ আছে। ইয়াৰে এটা ওপঞ্চ ডাকঘৰ। এই ডাকঘৰটো ক'ত আছে?
- ৭। বিশ্বৰ প্ৰথমটো ৰবট আটিষ্টৰ নাম হৈছে Ai-Da। ইয়াৰ সৃষ্টিকৰ্তা হৈছে এইডেন মেলেৰ। কোনগবাকী প্ৰথ্যাত গণিতজ্ঞৰ নামেৰে ইয়াৰ নামকৰণ কৰা হৈছে?
- ৮। ১৯৭১ চনৰ ১৭ জানুৱাৰিত গুৱাহাটীৰ দীঘলীপুখুৰী পাৰত বিশ্বষ্ট নাট্যকাৰ অৰণ শৰ্মাৰ ‘ককাইডেউ’ নামৰ নাটকখনেৰে অসমত কিছৰ পাতনি মেলা হৈছিল ?
- ৯। ১৯৫০ চনৰ ২৬ জানুৱাৰিপৰা আৰম্ভ হোৱা এটা অনুষ্ঠানৰ প্ৰথম কাম চলিছিল সংসদ ভৱনৰপৰা। বৰ্তমান ইয়াৰ ঠিকনা তিলকমার্গ, নতুন দিল্লী। অনুষ্ঠানটোৰ নাম কি ?
- ১০। আকাশবাণী গুৱাহাটী কেন্দ্ৰৰ এইগবাকী নাট্যশিল্পীয়ে ১৯৮৮ চনত লোকাৰ্ণে আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় চলচ্চিত্ৰ মহোৎসৱত শ্ৰেষ্ঠ অভিনেতাৰ ‘Silver Leopard’ বঁটা লাভ কৰিছিল। তেওঁ কোন ?
- ১১। কোন চনৰ কোন তাৰিখে অল ইণ্ডিয়া বেডিআ’ৰ ফিলং-গুৱাহাটী কেন্দ্ৰ মুকলি কৰা হৈছিল ?
- ১২। সমুদ্ৰ মহনৰ সময়ত উৎপত্তি হোৱা এই গছডালৰপৰা যি বিচৰা যায়, সেয়া পোৱা গৈছিল। হিন্দু শাস্ত্ৰত উল্লিখিত স্বৰ্গৰ এই গছডালৰ নাম আকাশবাণী গুৱাহাটী কেন্দ্ৰৰ এটা অনুষ্ঠানৰ নামৰ সৈতে একে। নামটো কি ?
- ১৩। ‘বাতৰি আহিছে প্ৰাণেশ্বৰী বঙাইগাঁৰত মিলিছে চাকৰি’—আকাশবাণী গুৱাহাটী কেন্দ্ৰৰ এসময়ৰ অতি জনপ্ৰিয় গীত। ইয়াৰ নিল্লী দুগৰাকী কোন আছিল ?
- ১৪। ১৯৪৮ চনত প্ৰথমতে গুৱাহাটী কেন্দ্ৰৰ বাতৰি বিভাগৰ কাম আৰম্ভ হৈছিল। দিনে ৫ মিনিটৰ বাবে প্ৰচাৰ কৰা বিভাগটো যাৰ সম্পাদনাত পৰিচালিত হৈছিল তেওঁ আছিল এখন অসমীয়া সংবাদ পত্ৰৰ প্ৰতিষ্ঠাপক সম্পাদক। তেওঁ কোন ?
- ১৫। সীমান্ত গান্ধী বুলিলৈ আমি কোনগবাকী লোকক বুজো ?
- ১৬। আমাৰ দেশৰ প্ৰথম প্ৰধানমন্ত্ৰী জৱাহৰলাল নেহৰুৰ মৃত্যুক ভিত্তি কৰি কোনগবাকী বিখ্যাত অসমীয়াই ‘বেলিফুল আৰু গোলাপ’ নামৰ নাটখন আকাশবাণী গুৱাহাটীৰ বাবে বচনা কৰিছিল ?
- ১৭। ১৯৭৬ চনত ‘এটি মনৰ জীয়া ইতিহাস’ আলেখ্যৰ বাবে কোনগবাকী প্ৰথ্যাত অসমীয়াই আকাশবাণীৰ সৰ্বভাৰতীয় সংগীতালেখ্য প্ৰতিযোগিতাত প্ৰথম পুৰস্কাৰ লাভ কৰিছিল ?
- ১৮। ১৯৭৫ চনত অনুষ্ঠিত বিশ্বকাপ ক্ৰিকেট প্ৰতিযোগিতাত কি ৰঙৰ বল ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল ? ♦

■ সংগ্ৰহ : হিৰণ্য কলিতা

মহাত্মা গান্ধীৰ অসম ভ্রমণ

■ প্রকাশ দত্ত

ভাৰতবৰ্ষৰ স্বাধীনতা
সংগ্ৰাম বুলি ক'লে
পোনচাটেই আমাৰ মনলৈ
অহা ছবিখন হ'ল মহাত্মা
গান্ধীৰ। স্বাধীনতা সংগ্ৰাম
সুসংগঠিত কৰাৰ উদ্দেশ্যে
গান্ধীয়ে দেশৰ প্রান্তৰে
প্রান্তৰে ঘূৰি ফুৰিছিল। প্ৰায়
প্রতিথন বাজ্যৰে

আগশাৰীৰ নেতৃত্বদক তেওঁ লগ ধৰিছিল আৰু
তেওঁলোকক লগত লৈ সাধাৰণ জনতাৰ লগত বহিছিল,
কথা পাতিছিল আৰু বিভিন্ন সভাত উদানত ভাষণেৰে
জনতাক স্বাধীনতাৰ বাবে উদুৱ কৰিছিল।

১৯২১ চনৰ আগষ্ট মাহৰ ১৮ তাৰিখ
বৃহস্পতিবাৰ। সেইদিনা প্ৰথমবাৰৰ বাবে অসমলৈ অহা
মহাত্মা গান্ধী উপস্থিত হৈছিল আমিনগাঁৰত। বিপুল
আয়োজনেৰে গান্ধীক আদৰি অনা হৈছিল। গুৱাহাটীৰ
ভৰলুমুখৰ তৰণৱাম ফুকনৰ ব্যক্তিগত বাসভৱনত তেওঁ
দুদিন কটাইছিল। ঘৰটোৱ নিচেই কায়েৰে পাৰ হৈ
যোৱা সুবিশাল ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ প্ৰেমত পৰিছিল গান্ধী। তেওঁৰ
ভাষাবে, “এই ঘৰটোৱ সম্মুখৰে শান্ত সমাহিতভাৱে বৈ
আছে বিশাল ব্ৰহ্মপুত্ৰ। এনে শান্ত পৰিৱেশত থাকিলে
আমি নিশ্চয়কৈ অতি শীঘ্ৰে স্বাধীনতা লাভ কৰিম।”

ভৰলুমুখৰ হোৱা বিশাল সমাবেশত গান্ধীয়ে বিদেশী
বন্ধু দাহ কৰিছিল আৰু স্বদেশী বন্ধু পিছিবলৈ জনগণক
আহান জনাইছিল। ১৮ বপৰা ২৯ আগষ্ট তাৰিখলৈ
অসমত থকা ১২ দিনীয়া এই সময়ছোৱাত গান্ধীয়ে
তেজপুৰ (২১-২২ আগষ্ট), নগাঁও (২৩ আগষ্ট),
যোৰহাট (২৪ আগষ্ট), ডিঙিগড় (২৫-২৬ আগষ্ট),
শিলচৰ (২৮-২৯ আগষ্ট) আদি ঠাই ভ্রমণ কৰিছিল
আৰু উক্ত স্থানবোৰত সভা-সমিতি পাতি জনতাৰ হৃদয়

জয় কৰিছিল। অসমীয়া
শিপিনীৰ হাতৰ যাদুত
গান্ধী মুঞ্চ হৈছিল। গান্ধীৰ
উদ্যোগতে সেই বছৰেই
নৱেম্বৰ মাহত কংগ্ৰেছ
কৰ্ণধাৰ সমিতিৰপৰা অসম
প্ৰাদেশিক কংগ্ৰেছ
সমিতিয়ে ২৫,০০০ টকা
অনুদান হিচাপে লাভ

কৰিছিল। উক্ত ধনেৰে কৃষ্ণনাথ শৰ্মাৰ নেতৃত্বত অসম
খাদী বৰ্ড গঠন হৈছিল।

এই ভ্রমণৰ সময়ছোৱাত মহাত্মা গান্ধীয়ে মন
কৰিছিল যে যথেষ্টসংখ্যক অসমীয়া মানুহ কানিব প্ৰতি
আসন্ত আছিল। একপ্ৰকাৰ ব্যাধিৰ দৰে ই সমাজত
শিপাই আছিল। সেয়েহে গান্ধীয়ে অসহযোগ
আন্দোলনৰ এক অংশ হিচাপে অসমত কানি নিয়ন্ত
কৰাৰ বাবে জনসাধাৰণক এক আন্দোলন গঢ়ি তুলিবলৈ
আহান জনাইছিল। সেই সময়ত ব্ৰিটিছ চৰকাৰৰ আয়ৰ
এক প্ৰধান উৎস আছিল মাদকদ্ৰব্য, কানি, ভাং আদি।
গান্ধীৰ এই আহানৰ ফলস্বৰূপে ১৯২১ চনৰ শেষৰ
ফালে মাদকদ্ৰব্য সেৱনৰ পৰিমাণ প্ৰায় ৪৯.৮ শতাংশ
হুস পাইছিল। কানি আৰু ভাংৰ ক্ষেত্ৰত এই হুসৰ
পৰিমাণ আছিল ক্ৰমে ৩৫.৮ শতাংশ আৰু ২৪.৮
শতাংশ।

১৯২৬ চনত গুৱাহাটীৰ পাণ্ডুত কংগ্ৰেছৰ
অধিৱেশন অনুষ্ঠিত হৈছিল। অধিৱেশনত ভাগ ল'বলৈ
বুলি দ্বিতীয়বাৰৰ বাবে অসমলৈ আহিছিল মহাত্মা
গান্ধী। উল্লেখযোগ্য যে অধিৱেশনৰ বাবে পাণ্ডুত স্থাপন
কৰা বিশাল সভাগৃহটো ১০,০০০ গজ খাদী
কাপোৰেৰে তৈয়াৰ কৰা হৈছিল। এই কাপোৰখনি
অসমীয়া শিপিনীয়ে হাতে বৈ উলিয়াইছিল। এই কথাত

বিশেষ নিবন্ধ

গান্ধী বৰ সন্তুষ্ট হৈছিল। তেওঁৰ লগতে আন জাতীয়তাবাদী নেতাসকলেও বুজি পাইছিল যে ১৯২১ চনত প্রথম অসম ভ্ৰমণলৈ অহা গান্ধীৰ আহ্বানে অসমবাসীক বাৰঁকৈয়ে প্ৰভাৱিত কৰিছিল।

১৯৩০ চন। ব্ৰিটিছ চৰকাৰৰ লোগ আইন ভংগ কৰিবলৈ গান্ধীয়ে ঐতিহাসিক দাণি যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলে। ২৪০ মাইল যোৱা এই যাত্ৰাটোত গান্ধীৰ সহচৰ হৈছিল ৭৯ জন স্বাধীনতা সংগ্ৰামী। এই ৭৯ জন লোকৰ এজন আছিল অসমৰ উত্তৰ গুৱাহাটী নিবাসী গীলাধৰ বৰুৱা।

১৯৩৪ চনৰ ১০ এপ্ৰিল তাৰিখে তৃতীয়বাৰৰ বাবে অসমলৈ আহিছিল গান্ধী। উদ্দেশ্য আছিল হৰিজন সম্প্ৰদায়ৰ উন্নতিৰ হকে অৰ্থ সংগ্ৰহ কৰা। গান্ধীৰ আহ্বানত বিপুল সঁহাৰি জনাইছিল অসমবাসীয়ে। ৰাজনৈতিক স্বাধীনতা লাভৰ উপৰি গান্ধীৰ উদ্দেশ্য আছিল সামাজিক আৰু অৰ্থনৈতিক দিশত দেশবাসীক নিৰাপত্তা প্ৰদান কৰা। সেয়েহে সমাজৰ দলিত, হৰিজন আদিসকলৰ উন্নতিৰ হকে তেওঁ বিবিধ আঁচনি হাতত লৈছিল।

১৯৪৬ চনৰ জানুৱাৰি মাহ। এইবাৰ চতুর্থবাৰৰ বাবে অসম ভ্ৰমণলৈ আহিল গান্ধী। এয়াই আছিল তেওঁ অসমতো অসম ভ্ৰমণ। এইবাৰ বেচম নগৰী

শুৱালকুছিলৈ গৌছিল গান্ধী। তাতে শুৱালকুছিবাসীয়ে গান্ধীৰ চিৰ অংকন কৰি থোৱা এখন আটকখুনীয়া কাপোৰেৰে তেওঁক সন্মানিত কৰিছিল। শুৱালকুছিৰ শিপিনীসকলৰ সন্দৰ্ভত গান্ধীয়ে কৈছিল, “প্ৰত্যেকগৰাকী অসমীয়া মহিলা জন্মগত শিপিনী। অসমীয়া শিপিনীয়ে বস্ত্ৰত কৃপকথাৰ চিৰ অংকন কৰে।”

সেই বছৰে মে' মাহত কেবিনেট মিছনে অসমক বাংলাদেশৰ লগত সংযুক্ত কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত লৈছিল। অসমৰ স্বাধীনতা সংগ্ৰামী নেতাসকলে এই সিদ্ধান্তৰ তীব্ৰ বিৰোধিতা কৰিছিল। এই ক্ষেত্ৰত অসমৰ নেতৃবৃন্দক সকলো প্ৰকাৰে সহায় কৰিবলৈ আগবাঢ়ি আহিল মহাজ্ঞা গান্ধী। অৱশ্যেত গান্ধী সমাবিতে অসমৰ সংগ্ৰামী নেতৃবৃন্দৰ সমুখুত কেবিনেট মিছন নতশিৰ হ'বলৈ বাধ্য হৈছিল।

গান্ধীৰ অসম ভ্ৰমণৰ এই কালছোৱাত অসমবাসীয়ে গান্ধীৰ আদৰ্শ, দৰ্শন আদিৰ লগত পৰিচিত হ'বলৈ সুযোগ পাইছিল। গান্ধীৰ সংগ্ৰামী মনোভাৱ, কষ্টসহিষুণতা আদিৰ দ্বাৰা সৰহসংখ্যক অসমীয়া মানুহ অনুপ্ৰাণিত হৈছিল আৰু অসমত স্বাধীনতা সংগ্ৰাম তীব্ৰৰপৰা তীব্ৰতৰ হৈ উঠিছিল। ❖

তোমালোকৰ বাবে প্ৰশ্ন

- ১। ‘উৰন্ত শিখ’ হিচাপে জনাজাত মিলখা সিঙ্গৰ জীৱনৰ আধাৰত নিৰ্মাণ কৰা ‘ভাগ মিলখা ভাগ’ চিনেমাখনৰ চিত্ৰনাট্য কোনে প্ৰস্তুত কৰিছিল?
- ২। ‘ইণ্ডিয়া উইলচ ফ্ৰীডম’ নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখকজনৰ নাম কি?
- ৩। মনষ্টার্ছ বল নামৰ চিনেমাখনৰ বাবে কোনগৰাকী অভিনেত্ৰীয়ে শ্ৰেষ্ঠ অভিনেত্ৰীৰ অস্কাৰ বিজয়ী প্ৰথমগৰাকী কৃষণংগ অভিনেত্ৰী হোৱাৰ গৌৰৰ অৰ্জন কৰিছিল?
- ৪। জলপৃষ্ঠত ভাঁহি থকা অতি ক্ষুদ্ৰ জীৱ বা উদ্ধি বা প্লাইকক বুজাৰলৈ জাৰ্মান বিজ্ঞানী ভিস্টুৰ হেনছেনে কোনটো শব্দ ব্যৱহাৰ কৰিছিল?
- ৫। বিশ্বৰ অগণন অন্ধ আৰু বধিৰ লোকৰ অনুপ্ৰোগৰ উৎস কোনগৰাকী মহিলাৰ আজীবনীখনৰ নাম ‘দ্য ষ্টৰী অৱ মাই লাইফ’। ❖

চুড়'ক

তলৰ আকৃতি দুটাৰ ৯টা শাৰী আৰু ৯টা স্তৰৰ লগতে প্ৰতিটো বৰ্গক্ষেত্ৰত ১ৰপৰা ৯লৈ সংখ্যাকেইটা এবাৰকৈহে বহিব।

চুড়'ক ১৩৩

4		3			5	2		9
	2			9	4		6	1
9		8			7		5	4
	5		7		8		2	6
6			9		3	1		5
		1	6		2		9	3
7			4			6	1	
	8		5		1		4	7
1		4		7		5		2

চুড়'ক ১৩৪

	7		2		9		1	8
2		6		7			9	
	9		3		4		7	2
3		7		8		2	5	
	2		1		7			4
9		4		2		1		7
	4		7		2			6
8		2		3		7		1
	3		6		8		2	

চুড়'ক ১৩১ আৰু ১৩২ৰ সমাধান

6	2	3	1	9	4	8	7	5
8	1	7	6	2	5	3	9	4
9	5	4	7	8	3	2	1	6
3	6	8	9	1	2	5	4	7
4	7	2	8	5	6	9	3	1
5	9	1	4	3	7	6	8	2
1	3	5	2	4	8	7	6	9
2	4	6	3	7	9	1	5	8
7	8	9	5	6	1	4	2	3

5	3	4	6	7	8	9	1	2
6	7	2	1	9	5	3	4	8
1	9	8	3	4	2	5	6	7
8	5	9	7	6	1	4	2	3
4	2	6	8	5	3	7	9	1
7	1	3	9	2	4	8	5	6
9	6	1	5	3	7	2	8	4
2	8	7	4	1	9	6	3	5
3	4	5	2	8	6	1	7	9

ওরাটাৰশিপ ডাউন

■ নিশা দেৱী

ওরাটাৰশিপ

(Watership Down) এখন শিশু উপন্যাস। ইংৰাজ লিখক বিছার্ড আডামছে (Richard Adams) ১৯৭২ চনত এই উপন্যাসখন লিখি উলিয়াইছিল। ওরাটাৰশিপ ডাউন বিছার্ড আডামছৰ প্ৰথম উপন্যাস। প্ৰকাশ হোৱাৰ পূৰ্বে এই উপন্যাসখন

বহু প্ৰকাশকে বহুবাৰ প্ৰত্যাখ্যান কৰিছিল। সদৌ শেষত ৰেক্স কলিংছ লিমিটেড নামৰ (Rex Collings Ltd) এটি প্ৰকাশনে এই কিতাপখন প্ৰকাশ কৰিবলৈ মাস্তি হ'ল। প্ৰকাশ পোৱাৰ পিছত এই কিতাপখনে পিছলৈ বাৰ্ষিক কাৰ্নেগী মেডেল, বাৰ্ষিক গার্ডিয়ান পুৰস্কাৰ আৰু আন বহতো সন্মানজনক পুৰস্কাৰ লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হয়। ১৯৭৮ চনত এই কিতাপখনৰ কাহিনীভাগৰ ওপৰত এখনি পূৰ্ণ দৈৰ্ঘ্যৰ এনিমেটেড ছবি নিৰ্মাণ কৰা হয়।

ওরাটাৰশিপ ডাউন হৈছে এক ৰোমাঞ্চকৰ অভিযান কাহিনী। দক্ষিণ ইংলেণ্ডৰ কোনো এটি অঞ্চলত আৰম্ভ হোৱা এই কাহিনীভাগৰ মূল নায়কসকল হৈছে শহাপন্থৰ এটি সৰু দল। যদিও ইহাতে প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশত আন শহাপন্থৰ দৰেই থাকে কিন্তু আন শহাপন্থবোৰতকৈ ইহাত বেলেগ। লিখকৰ দৃষ্টিভঙ্গীত ইহাত হৈছে মন্যত্ব আৰোপিত। ইহাতৰ নিজৰ সভ্যতা আছে; ভাষা আছে, কবিতা-কাব্য আছে; আৰু আছে নিজৰ আখ্যান-উপাখ্যান। এই সৰু দলটিৰেই এটি ডেকা শহাপন্থ ফাইভাৰে ভৱিষ্যত দৰ্শন কৰিব পাৰে। তেওঁ ভৱিষ্যতদৰ্ষ্টা। ভৱিষ্যতে কি হ'বলৈ গৈ আছে, সেয়া ভাল নে বেয়া—এইখিনি কথা ফাইভাৰে আগতেই ক'ব পাৰে। এদিনাখন ফাইভাৰে দেখে যে সিহাতে বাস কৰা সুন্দৰ বনাঞ্চলখনি খুব ভয়ানকভাৱে ধৰংস হ'বলৈ গৈ আছে। ফাইভাৰে এই

কথাখিনি দলৰ দলপতিক অৱগত কৰে যদিও ককায়েক হেজেলৰ বাহিৰে কোনেও তাক বিশ্বাস নকৰিলৈ। ককায়েক হেজেলে ঠিক কৰে যে ফাইভাৰ আৰু সি সিহাতৰ বাসভূমি বনাঞ্চলখনি চিৰদিনৰ কাৰণে পৰিত্যাগ কৰিব। হেজেল আৰু ফাইভাৰে বাকী শহা পন্থখনিকো যাবলৈ লগ ধৰে যদিও দুই-চাৰিটাক বাদ দি বাকী শহাপন্থখনিয়ে যাবলৈ অমাস্তি হয়। হেজেলৰ নেতৃত্বত ফাইভাৰৰ পৰামৰ্শৰে সাহসী হৈ সৰু দল এটি আগবাঢ়ে সপোনৰ ঠাই এডুখৰি বিচাৰি য'ত স্বাধীনতা আছে, নিৰাপত্তা আছে, মুকলি নীলা আকাশ এখন আৰু লৱৰি ফুৰিবলৈ এপথাৰ সেউজীয়া ধাঁহনি আছে। ফাইভাৰে দেখে সেই ঠাইডোখৰলৈ বহু দুৰ বট। যাত্রাপথত আছে বহু দুর্যোগ, বহু যুঁজ আৰু মান-অভিমান, জয়-পৰাজয়ৰ বহু কুটিল খেল। পিছে ওরাটাৰশিপ ডাউন নামৰ সেই ঠাইলৈ হাজাৰ বিঘণি নেওচি যাবলৈ দৃঢ়প্রতিজ্ঞ হেজেল আৰু তাৰ সৰু দলটি। সিহাত আগবাঢ়ে ওরাটাৰশিপ ডাউনলৈ। আৰম্ভ কৰা এই যাত্রাই কি লৈ আহে এই শহাপন্থৰ দলটিৰ জীৱনলৈ? সপোনৰ সেই গন্তব্যস্থান পাবলৈ সক্ষম হয় নে সিহাত? প্ৰতাৰণাৰ বলি হয় নেকি যাত্রাপথত হেজেল আৰু ফাইভাৰ? বহু উখান-পতনক লৈ সুন্দৰভাৱে আগবাঢ়িছে ‘ওরাটাৰশিপ ডাউন’ৰ কাহিনীভাগ। সৰু, সহজ, সুন্দৰ বহু কথাৰে ভৱি আছে এই উপন্যাসখন। ‘নগজা ধাঁহ খাবলৈ চেষ্টা কৰিব বাদ দিয়া, ধাঁহখিনি গজিবলৈ অল্প সময় দিয়া’ এনে ধৰণৰ সৰু অথচ সুন্দৰ অনুভৱৰে ভৱি আছে ‘ওরাটাৰশিপ ডাউন’। বিকিপেডিয়াৰ সবাতোকৈ বেছি বিক্রী হোৱা এশখন উপন্যাসৰ তালিকাতো স্থান পাইছে বিছার্ড আডামছৰ এই উপন্যাসখনে। বিশ্বত এতিয়ালৈকে এই উপন্যাসখনৰ প্ৰায় ১০০ কোটি কপি বিক্ৰী হৈছে। ♦

পানিপতৰ তিনিখন বিখ্যাত যুদ্ধ

■ কবিতা বৰদলৈ

ভাৰতৰ ৰাজধানী দিল্লীৰপৰা ৯০ কিমি. আৰু চণ্ডীগড়ৰপৰা ১৬৯ কিমি. দক্ষিণে বৰ্তমান হাৰিয়ানাৰ অন্তর্গত এখন ঐতিহাসিক চহৰ পানিপত। এই ঠাইতেই ১৫২৬, ১৫৫৬ আৰু ১৭৬১ চনত তিনিখন বিখ্যাত যুদ্ধ সংঘটিত হৈছিল, যিয়ে ভাৰতৰ ৰাজনেতিক পটভূমিত গুৰুত্বপূৰ্ণ পৰিৱৰ্তনৰ সূচনা কৰে। বৰ্তমান এই চহৰখন শিপিনী চহৰ (City of Weavers) আৰু বস্ত্ৰ নগৰী (Textile City) হিচাপে বিখ্যাত।

প্ৰথম যুদ্ধ : ১৫২৬ চনৰ ২১ এপ্ৰিলত মোগল সাম্রাজ্যৰ প্রতিষ্ঠাতা বাবৰ আৰু আফগান চুলতান ইৱাহীম লোডীৰ মাজত এই যুদ্ধ সংঘটিত হৈছিল। এই যুদ্ধত জয়লাভ কৰি বাবৰে ভাৰতত চুলতানী শাসনৰ অন্ত পেলাই মোগল সাম্রাজ্য প্রতিষ্ঠা কৰে। ভাৰতীয় উপমহাদ্বীপত হোৱা প্ৰাৰম্ভিক যুদ্ধবোৰৰ ভিতৰত এই যুদ্ধত মোগল সৈন্যই আঞ্চেয়ান্ত্ৰ আৰু ক্ষেপণান্ত্ৰ ব্যৱহাৰ কৰিছিল। এই যুদ্ধত জয়লাভ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত বাবৰক ইৱাহীম লোডীৰ সম্বন্ধীয় দৌলত খাঁ লোডীয়ে

যথেষ্ট সহায় কৰিছিল। ভাৰতত মোগল সাম্রাজ্য প্রতিষ্ঠা কৰাৰ উদ্দেশ্য লৈ বাবৰে সুদূৰ কাবুলৰপৰা আহি পঞ্জাবত প্ৰৱেশ কৰিছিল। সেই সময়ত উভৰ ভাৰতত লোডী বংশৰ চুলতান ইৱাহীম লোডীৰ শাসন আছিল আৰু সাম্রাজ্যত যথেষ্ট বিশ্বখলতাৰ সৃষ্টি হৈছিল। ইয়াৰপৰা পৰিত্রাণ পাৰলৈ

পঞ্জাবৰ শাসনকৰ্তা দৌলত খাঁ লোডী আৰু ইৱাহীমৰ খুড়াক আঞ্চাউদীনে বাবৰক ভাৰত আক্ৰমণ কৰিবলৈ আমন্ত্ৰণ জনালে। এই আমন্ত্ৰণ বক্ষা কৰিয়ে বাবৰ দিল্লী অভিমুখে বাণোগা হয়। পানিপতত দুয়োপক্ষৰ মাজত তুমুল যুদ্ধ হয়। বাবৰৰ গোলন্দাজ বাহিনীৰ হাতত ইৱাহীমৰ সৈন্যবাহিনী পৰাজিত হয় আৰু ইৱাহীমক বন্দী কৰি হত্যা কৰা হয়। যুদ্ধৰ ফলাফল হিচাপে দিল্লী আৰু আগ্রা বাবৰৰ অধীনলৈ আহে আৰু ভাৰতত মোগল সাম্রাজ্যৰ সূচনা হয়।

দ্বিতীয় যুদ্ধ : ১৫৫৬ চনৰ ৫ নৱেম্বৰত আফগান চুলতান আদিল শাহৰ সেনাপতি হিমু আৰু মোগল সম্রাট আকবৰৰ মাজত এই যুদ্ধ সংঘটিত হৈছিল। ইয়াৰ কিছু সপ্তাহ পূৰ্বেই হিমুৰে দিল্লী আৰু আগ্রা অধিকাৰ কৰি ‘বিক্ৰমাদিত্য’ উপাধি গ্ৰহণ কৰে আৰু প্ৰজাৰ মাজত ‘হেমচন্দ্ৰ বিক্ৰমাদিত্য’ৰপে জনাজাত হয়। আকবৰ আৰু তেওঁৰ অভিভাৱক বৈৰাম খাঁই হেৰোৱা প্ৰদেশ দুখন পুনৰুদ্ধাৰৰ বাবে দিল্লীলৈ অগ্ৰসৰ

ইতিহাস

হয়। উক্ত দিনটোতেই পানিপতত দুর্যোগক্ষেত্র মাজত যুদ্ধ হয়। ভারতীয় ইতিহাসত এই যুদ্ধ পানিপতৰ দ্বিতীয় যুদ্ধৰপে বিখ্যাত। অসীম বীৰত্ব আৰু সাহসৰে যুদ্ধ কৰিও হিমুৱে মোগল বাহিনীক পৰাজিত কৰিব নোৱাৰিলৈ। যুদ্ধত চকুত আঘাত পাই তেওঁ হাতীৰ পিঠিৰপৰা বাগৰি পৰে আৰু মোগল সৈন্যই তেওঁক বন্দী কৰি হত্যা কৰে। এই যুদ্ধৰ ফলত দিল্লী আৰু আগ্রা মোগল সাম্রাজ্যৰ অধীনলৈ আহে আৰু আফগান শক্তি ভাৰতৰপৰা আঁতৰি যাবলৈ বাধ্য হয়।

তৃতীয় যুদ্ধ : পানিপতৰ তৃতীয় যুদ্ধ ১৭৬১ চনৰ ১৪ জানুৱাৰিত সংঘটিত হৈছিল। মোগল সন্টাট ওৰংজেৰ মৃত্যুৰ পিছত বিভিন্ন কাৰণত মোগল শক্তি দুৰ্বল হৈ আহিছিল। এই সুযোগতে মাৰাঠা বাহিনীয়ে তেওঁলোকৰ সাম্রাজ্যৰ সীমা উৰিয়াবপৰা পঞ্জাবলৈ বৃদ্ধি কৰে। পাছে এই সাম্রাজ্য বেছিদিনলৈ স্থায়ী নহ'ল। আফগানিস্তানৰ শাসক আহমদ শাহ ডুৰ্বানীয়ে তেওঁৰ কামান সজিত সৈন্যদলসহ দিল্লীলৈ বাণাহ হয় আৰু পানিপতত সদাশিৰ বাওৰ নেতৃত্বত থকা মাৰাঠা

বাহিনীক পৰাস্ত কৰে। এই ক্ষেত্ৰত ডুৰ্বানীক দুগৰাকী ভাৰতীয় শাসক দোৱাৰ ক্ষেত্ৰৰ আফগান নজীব-উদ-দৌলা আৰু অৱধ ক্ষেত্ৰৰ নৱাৰ চুজা-উদ-দৌলাই সহায় কৰে। এই যুদ্ধখনক ১৮শ শতিকাৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ আৰু গুৰুত্বপূৰ্ণ ঘটনাবোৰৰ ভিতৰত ঠাই দিয়া হয়। এই যুদ্ধত প্ৰায় এক লাখ মাৰাঠা সৈনিকৰ মৃত্যু হৈছিল।

যুদ্ধত মাৰাঠা শক্তি পৰাজিত হ'ল যদিও তেওঁলোকৰ হেৰোৱা বাজ্য পুনৰুদ্ধাৰৰ বাবে চেষ্টা অব্যাহত থাকিল। ইয়াৰ সম্পূৰ্ণ নেতৃত্ব বহন কৰে পেচোৱাৰৰ মাধ্যৰবাবে। ১৭৭১ চনলৈ তেওঁ মাৰাঠা শক্তি উজ্জীৱিত কৰি উক্তৰ ভাৰতলৈ অভিযান চলালে আৰু মাৰাঠাসকলক পুনৰ সংস্থাপিত কৰিলে। কিন্তু দুৰ্ভাগ্যবশতঃ ২৮ বছৰ বয়সত তেওঁৰ আকস্মিক মৃত্যুৰে মাৰাঠা শক্তিক পুনৰ পংগু অৱস্থা এটালৈ ঠেলি নিলে আৰু ১৮১৮ চনত এই শক্তি সম্পূৰ্ণকৰ্পে ইংৰাজৰ অধীন হৈ পৰে। ♦

তোমালোকৰ বাবে প্ৰশ়াৰ উত্তৰ (জুলাই)

১। ধূমকেতু। ইংৰাজীত Comet	২। ইন্দ্ৰী গোস্বামী (জ্ঞানপীঠ বঁটা)।
৩। কিউবা (CUBA)।	৪। ছিমলা
৫। উইংগছ। শ্ৰেষ্ঠ চিনেমাৰ অক্ষাৰ বিজয়ী চিনেমা।	

চুড়’কু জুলাই, ২০১৯ৰ শুন্দি উত্তৰ দিওঁতাসকল

চতুর্থ শ্ৰেণী : কৃষ্ণনা বৈশ্য (গ), ত্ৰিবেণী শহীকীয়া (খ), খাযিকেশ শৰ্মা (গ), অংশুমান কাশ্যপ (ক), চিন্ময় তালুকদাৰ (গ), জ্যোতিৰাজ কলিতা (গ)।

পঞ্চম শ্ৰেণী : অৰ্ণবজ্যোতি বাজবংশী (খ), মিলি বৰুৱা (খ), জ্যোতিষ্মান দাস (খ), হৰ্ষিতা মেধি (ঘ)।

ষষ্ঠ শ্ৰেণী : মনদীপ গোস্বামী (খ) এ গীতার্থ শৰ্মা (গ), বাজন্ত্ৰী ডেকা (খ)।

সপ্তম শ্ৰেণী : মৃন্ময় দাস (গ), অভিস্পা চৌধুৰী (ঘ)।

অষ্টম শ্ৰেণী : সৌৰভ বৰ্মন (ঘ), পৰীমিতা কলিতা (ক), সুপ্ৰিয়া গোস্বামী (ঘ)।

নৱম শ্ৰেণী : জ্যোতিষ্মান শহীকীয়া (ঘ)।

দশম শ্ৰেণী : সিদ্ধাৰ্থ দত্ত (ক)। ♦

প্রণব মিস্টি

■ জীতা গঙ্গে

প্রণব মিস্টি হৈছে
এজন কম্পিউটার
বিজ্ঞানী তথা উদ্যোক।
বর্তমান তেওঁ বিখ্যাত
ইলেক্ট্রনিক্স কোম্পানী
চেম্চাঙ্গ (Samsung)
গ্লুবেল ছিনিয়াৰ ভাইচ
প্রেছিডেন্ট (Global
Senior Vice-
President) আৰু থিংক

টেক টিমৰ (Think Tank Team) মুৰৰুী হিচাপে
কৰ্মৰত হৈ আছে। তেওঁ বিশেষকৈ চিক্কিথ চেন্চ
(sixth-sense) আৰু চেমচাং গেলেক্সি গিয়েৰ
(Samsung Galaxy Gear) নামৰ এই দুয়োটা
প্ৰকল্পত কৰা কামৰ বাবে বিখ্যাত। দা ৱৰ্ল্ড ইকনোমিক
ফ'ৰাম (The World Economic Forum) নামৰ এক
আন্তৰ্জাতিক প্ৰতিষ্ঠানে ২০১৩ চনত প্রণব মিস্টি ঘূৰ
বিশ্ব নেতা'ৰ (Young Global Leader) সন্মান প্ৰদান
কৰে।

প্রণব মিস্টিৰ জন্ম হৈছিল ১৯৮১ চনৰ ১৪ মে'ত
গুজৰাটৰ পালনপোৰ নামৰ ঠাইত। তেওঁৰ পিতৃৰ নাম
ক্ৰিডি মিস্টি আৰু মাতৃৰ নাম নেইনা। তেওঁ গুজৰাটৰ
আহমেদাবাদৰ নিৰমা ইনসিটিউট অব টেকন'লজিবপৰা
কম্পিউটাৰ বিজ্ঞান আৰু আভিযান্ত্ৰিক বিষয়ত স্নাতক
ডিপ্লী লাভ কৰে। এম. আই. টি. (Massachusetts
Institute of Technology) ৰপৰা তেওঁ ‘মিডিয়া
আৰ্টছ এণ্ড ছায়েল’ (Media Arts and Science)
বিষয়ত স্নাতকোভৰ ডিপ্লী গ্ৰহণ কৰে। পৰৱৰ্তী সময়ত
তেওঁ বস্বেৰ ইণ্ডিয়ান ইনসিটিউট অব টেকনলজিৰ
(IIT) ইণ্ডাস্ট্ৰিয়েল ডিজাইন চেণ্টাৰ (Industrial

Design Centre) ৰপৰা ডিজাইন বিষয়তো
স্নাতকোভৰ ডিপ্লী ল'বলৈ সক্ষম হয়।

প্ৰণব মিস্টিয়ে ২০১২ চনত গৱেষণা সঞ্চালক
হিচাপে চেমচাঙ্গত যোগদান কৰে। তেওঁৰ নেতৃত্বতেই
২০১৩ চনত চেমচাং গেলেক্সি গিয়েৰ শ্মার্ট বাট্চ
(Samsung Galaxy Gear Smart Watch) প্ৰস্তুত
কৰি বজাৰত মুকলি কৰা হয়। ই হৈছে এবিধ উন্নত
প্ৰযুক্তি সম্পন্ন হাত ঘড়ী, যিটোৱপৰা ম'বাইল অথবা
কম্পিউটাৰ নোহোৱাকৈয়ে টেক্স (text) মেচেজ,
ইমেইল (email) ইত্যাদি পঢ়িয়াৰ পৰা যায়। এই
ঘড়ীটোত সময় চোৱাৰ বাহিৰেও আৰু বিভিন্ন ধৰণৰ
কাম কৰিব পাৰি। প্ৰণব মিস্টি জনপ্ৰিয় বিশেষকৈ চিক্কিথ
চেন্স (Sixth sense) নামৰ প্ৰযুক্তিৰ উন্নীতকৰণৰ
বাবে। ই হৈছে এক বিশেষ প্ৰযুক্তিবিদ্যাবে নিৰ্মাণ কৰি
উলিওৱা কম্পিউটাৰ। এই কম্পিউটাৰটো অতি সূক্ষ্ম
আৰু মানুহে ইয়াক সহজে পিঙ্কি ল'ব পাৰে। ইয়াক
ডিঙ্গিত চেইনৰ নিচিনাকৈ ওলোমাই পিঙ্কিৰ পাৰি। এই
কম্পিউটাৰটোৰ জৰিয়তে হাতৰ কিছুমান ভংগিমাৰ
সহায়ত কম্পিউটাৰৰ জগতৰ লগত প্ৰকৃত জগতখনৰ
যোগাযোগ স্থাপন কৰিব পাৰি।

চিক্কিথ চেন্সৰ এই প্ৰযুক্তিবিদ্যাত কৰা কামৰ বাবে
তেওঁক ২০০৯ চনত আমেৰিকাৰ পপুলাৰ ছাইন্স
(Popular Science) শীৰ্ষক আলোচনীখনে শ্ৰেষ্ঠ
উদ্ভাৱকৰ বঁটা প্ৰদান কৰে। সেই বছৰতে বিশ্বৰ ৩৫
বছৰৰ অনুৰ্বৰ শ্ৰেষ্ঠ ৩৫ জন আৰিঙ্কাৰকৰ তালিকাত
তেওঁৰ নামটোও অন্তৰ্ভুক্ত হয়। ২০১১ চনত এছিয়ান
ছাইন্টিষ্ট আলোচনীখনে তেওঁক এছিয়াৰ শ্ৰেষ্ঠ ১৫
গৰাকী বিজ্ঞানীৰ তালিকাত স্থান প্ৰদান কৰে। সেই
একেটা বৰ্ষতে জি.কিউ. নামৰ ভাৰতীয় আলোচনীখনে
তেওঁক সেই বছৰ শক্তিশালী ‘ডিজিটেল ইণ্ডিয়ান’
(Digital Indian) খিতাপ প্ৰদান কৰে। ♦

থোরতে কেন্দ্রীয় বাজেট : ২০১৯-২০

■ অপর্ণা দেৱী

নির্মলা সীতারমণ।

আমাৰ দেশৰ প্ৰথমগবাকী
মহিলা বিত্তমন্ত্ৰী। ২০১৯ চনৰ
৫ জুলাই তাৰিখে সীতারমণে
উত্থাপন কৰা সাধাৰণ
বাজেটখন ভাৰতীয় জনতা
দলে পুনৰ ক্ষমতা অৰ্জনৰ
এমাহৰ ভিতৰত দাখিল কৰা এখন সম্পূৰ্ণ বাজেট।

গাঁও-গৰীব-কিয়াগ—২০১৯ চনৰ বাজেটৰ লক্ষ্য
বুলি বিত্তমন্ত্ৰীগবাকীয়ে বাজেট অধিৰেশনত মন্তব্য
আগবঢ়ায়। এইবাৰৰ বাজেটত গাঁৱৰ দুখীয়া কৃষকৰ
বাবে কোনো নতুন আঁচনি ঘোষণা কৰা হোৱা নাই।
পূৰ্বে ঘোষিত আঁচনিসমূহেই কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ প্ৰস্তাৱ
বাজেটত লোৱা হৈছে। অৱশ্যে ২০২৪ চনৰ ভিতৰত
গাঁৱৰ প্ৰতিটো পৰিয়াললৈ খোৱাপানী যোগান, ২০২২
চনৰ ভিতৰত গাঁৱৰ প্ৰতিটো পৰিয়াললৈ বিদ্যুৎ আৰু
বন্ধন গোছৰ সংযোগৰ পৰিকল্পনা লোৱা হৈছে।

সাধাৰণতে বিত্তমন্ত্ৰীসকলে এটি বাকচত বাজেটৰ
প্ৰতিলিপি সংসদলৈ কঢ়িয়াই লৈ যায়। বাজেটৰ
প্ৰতিলিপি কঢ়িয়াই লৈ যোৱা সেই বাকচটোক
'গ্লেডস্টন' বক্স' (Gladstone box) বোলা হয়। বাকচত
বাজেট লৈ যোৱা পৰম্পৰা প্ৰথমে আৰম্ভ হৈছিল
ইংলেণ্ডত। স্বাধীন ভাৰতৰ প্ৰথম বিত্তমন্ত্ৰী আৰ. কে.
শংকৰমুখ চৰ্তাৰ দিনৰপৰা ব্ৰীফকেচত বাজেট লৈ
যোৱা পৰম্পৰা ভাৰতত আৰম্ভ হৈছিল। বৰ্তমানৰ
কেন্দ্রীয় বিত্তমন্ত্ৰী নিৰ্মলা সীতারমণক এই ক্ষেত্ৰত
ব্যতিক্ৰমী বিত্তমন্ত্ৰী বুলি ক'ব পাৰি। তেওঁ বাকচৰ
(ব্ৰীফকেচ) সলনি ৰঙা বঙেৰ কাপোৰৰ বেগত বাজেটৰ
প্ৰতিলিপি ভৰাই লৈ সংসদ ভৱনত উপস্থিত হয়। সেই
বাজেট কঢ়িওৱা বঙা বঙেৰ মোনাটোত অশোক স্তৰৰ
মোহৰ মাৰি থোৱা আছে।

২০১৯-২০ বিত্তীয়
বৰ্ষৰ বাজেটত বিফৰ্ম, পাৰফৰ্ম
আৰু ট্ৰেন্সফৰ্ম (reform,
perform and transform)
শব্দ তিনিটাৰ ওপৰত গুৰুত্ব
দিয়াৰ কথা উল্লেখ কৰা
হৈছে।

প্ৰথম মহিলা বিত্তমন্ত্ৰীগবাকীয়ে উত্থাপন কৰা
বাজেটখনত মহিলা সৱলীকৰণৰ দিশতো গুৰুত্ব দিয়া
হৈছে। দেশৰ প্ৰত্যেকখন জিলালৈ মহিলা আঞ্চসহায়ক
গোটৰ সুবিধা আগবঢ়োৱা হ'ব। এনে প্ৰতিটো গোটলৈ
৬ লাখ টকা পৰ্যন্ত সাহায্য আগবঢ়োৱা হ'ব।

নতুন ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষানীতি বৃপ্যায়ণৰ বাবেও নতুন
বাজেটত বিভিন্ন প্ৰস্তাৱ সন্ধিৱিষ্ট কৰা হৈছে। বিদেশৰ
ছাৎ-ছাৎৰীকো ভাৰতীয় শিক্ষাৰ প্ৰতি আগ্রহী কৰি
তোলাৰ ব্যৱস্থা কৰাৰ বাবে স্টাডি ইন ইণ্ডিয়া (Study
in India) আঁচনিৰ কথা উল্লেখ কৰা হৈছে।

প্ৰতিলিপিৰ পেট্ৰুল আৰু ডিজেলত ২ টকা
উপকৰ আৰু আৰকাৰী শুল্ক বৃদ্ধিৰে বিত্তমন্ত্ৰীগবাকীয়ে
২০১৯-২০ বাৰ্ষিক বিত্তীয় বাজেটত দাম বৃদ্ধি
হ'বলগীয়া সামগ্ৰীৰ তালিকা প্ৰকাশ কৰে। এই
তালিকাত সোণ, আমদানিকৃত কিতাপ, টাইলছ, গাড়ীৰ
যন্ত্ৰাংশ, মোবিল, অপ্টিকেল ফাইবাৰ, চিচিটিভি
কেমেৰা, আই পি কেমেৰা, ডিজিটেল নেটৱৰ্ক
ৰেকৰ্ডাৰ, চিগাৰেট, গুটখা, পাণমচলা, এয়াৰ
কণ্ঠশনাৰ, লাউড স্পীকাৰ, কাজু বাদাম, মদ, পিভিচি
পাইপ ইত্যাদিৰ নাম অন্তৰ্ভুক্ত কৰিছে। ঠিক সেইদৰে
ইলেকট্ৰিক বাহন আৰু ইলেক্ট্ৰনিক সামগ্ৰী, কেমেৰা
আৰু ম'বাইল ছাৰ্জাৰ, চেট টপ্ বক্স, আমদানিকৃত
প্ৰতিৰক্ষা সামগ্ৰী ইত্যাদিৰ নাম দাম কমিবলগীয়া
সামগ্ৰীৰ তালিকাত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে। ♦

মানসিক সামর্থ্য বিকাশ

■ ସବୀନ୍ଦ୍ର ସମ୍ମନ

ତଳର କଥାଖିନି ମନ ଦି ପଡ଼ା ଆର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନମୁହର ଶୁଦ୍ଧ ଉତ୍ତର ବାଛି ଉଲିଓରାଁ ।

6 জন মানুহ : U, V, W, X, Y, Z। প্রতিজনে দিল্লীলৈ গৈ বিভিন্ন সংখ্যক দিন তাতে থাকি আছিছিল। X-য়ে কেবল V তকেহে কম দিন দিল্লীত আছিল। Y-য়ে দুজন মানুহতকে বেছি দিন দিল্লীত আছিল। U-য়ে Yতকে কম দিন দিল্লীত থকা নাছিল। আটাইতকে কম দিন থকাজন W নহয়। দ্বিতীয় সর্বনিম্ন দিন দিল্লীত থকাজনে আঠ দিন দিল্লীত আছিল। U-য়ে 17 দিন দিল্লীত আছিল। সর্বোচ্চ দিনৰ বাবে দিল্লীত থকাজনে Wতকে 15 দিন বেছি দিল্লীত আছিল।

- কোনে সর্বোচ্চ দিন দিল্লীত আছিল?
a) U   b) V   c) Y   d) W
  - V যে কিমান দিন দিল্লীত আছিল?
a) 20   b) 17   c) 23   d) 32
  - তলব কোনটো উক্তি সত্য?
a) Z-য়ে 14 দিন দিল্লীত আছিল।
b) আটাইটকে কম দিন দিল্লীত থকাজন Z।
c) Z-তকে বেছি দিন দিল্লীত থকা মানুহ মাত্র দুগৰাকীহে।
d) Z-য়ে Y-তকে বেছি দিন দিল্লীত আছিল।
  - Y-য়ে দিল্লীত থকা দিনৰ সংখ্যা তলব কোনটো হোৱাটো সন্তুর?
a) 11   b) 8   c) 19   d) 22
  - U-তকে কম দিন দিল্লীত থকা লোকৰ সংখ্যা কিমান?
a) 2   b) 3   c) 4   d) 1

উক্তবসমূহ :   1. b   2. c   3. b   4. a   5. b

প্রাগৈতিহাসিক গুহা চিত্র

■ কুঞ্জের দাস

লাচ্কাঙ্গ গুহা চিত্র (Lascaux Cave Painting)

ফাল্সব দক্ষিণ-পশ্চিম
অঞ্চলত অবস্থিত এটা প্রখ্যাত গুহা
হ'ল লাচ্কাঙ্গ গুহা। ইয়াক
প্রাগৈতিহাসিক চিট্টাইন চেপেল
(Sistine chapel) বুলিও জনা
যায়। পৃথিবীর গুহা চিত্রসমূহৰ
অন্যতম এই গুহাচিত্রবোৰ প্রায়
১৭,০০০ হাজাৰ বছৰ পুৰণি। এই
চিত্রসমূহৰ ভিতৰত উল্লেখযোগ্য
হ'ল দ্যা প্ৰেট হল অৱ দ্যা বুলছ
(The great Hall of the Bulls)
নামৰ চিৰলানি। ইয়াত ফাঁড়গৰ,
ঘোঁৰা আৰু হৰিণৰ ছবি অংকন
কৰা আছে।

তাত অংকিত এটা ফাঁড় গৰ ৫.২ মিটাৰ দীঘল। ই গুহাটোত অংকিত সবাতোকৈ ডাঙৰ ফাঁড়গৰ।
দৰ্শকৰ অধিক সমাগমৰ বাবে গুহাটোৰ যথেষ্ট ক্ষতি হোৱা বাবে বৰ্তমান গুহাটো দৰ্শকৰ বাবে সম্পূৰ্ণৰূপে বন্ধ কৰি
দিয়া হৈছে। ফাল্স চৰকাৰে এই গুহাটোৰ কাষতে লাচ্কাঙ্গ-II (Lascaus-II) বুলি এটা গুহা নিৰ্মাণ কৰিছে। ইয়াত
প্ৰকৃত গুহাটোৰ ছবিসমূহৰ হৰহ নকল দৰ্শকে চাৰ পৰাকৈ অংকন কৰা হৈছে। ♦

আল্টামিৰা গুহা চিত্র (Altamira Cave Painting)

১৯ শতিকাৰ শেষৰ ফালে স্পেইনৰ উত্তৰ ফালে
অৱস্থিত আল্টামিৰা আৱিস্কৃত হৈছিল। ইয়াত
প্রাগৈতিহাসিক যুগৰ ছবি দেখিবলৈ পোৱা যায়। এই
গুহাসমূহৰ চিত্রবোৰ ইমানেই উন্নতমানৰ আছিল যে
বিজ্ঞানীমহলে এই গুহাটো সঁচাকৈ পুৰণি হয়নে তাৰ
ওপৰত সন্দেহ প্ৰকাশ কৰিছিল আৰু এই গুহাৰ
আৱিস্কাৰক মাৰ্চেলিও চাঁজ দ্য চাঁটলাক (Marceli
Sanz de Sautuola) ঠগ-প্ৰৱণক বুলি অভিহিত
কৰিছিল। ১৯০২ চনমানতহে আল্টামিৰা গুহাৰ
ছবিসমূহক স্বীকৃতি প্ৰদান কৰা হয়। ক'লা আৰু মুগা বঙেৰে ইয়াত ঘোঁৰা বাইছন আদিব চিত্ৰ অংকন কৰা আছে। ♦

প্রকৃতি

বাদুলী

■ চম্পক ঠাকুরীয়া

সন্যায়ী জন্তবিলাকৰ ভিতৰত বাদুলীৰ এক সুকীয়া স্থান আছে। এই বিচ্ছি প্রাণীবিধিৰ বাহিৰে অন্য কোনো জাতৰ সন্যায়ী প্ৰাণীয়ে আকাশত উৰি ফুৰিব নোৱাৰে। বিশ্বৰ প্ৰায় সকলো ঠাইতে বাদুলী আছে। অৱশ্যে খুব ঠাণ্ডা অঞ্চল আৰু কিছুমান আওহতীয়া দ্বীপত বাদুলী পোৱা নাযায়। বাদুলীৰ ঠেঙৰ প্ৰথম আঙুলিত এটা ডাঙৰ, বেঁকা, টান নখ আছে। প্ৰজাতিৰ ভিন্নতাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি বাদুলীৰ ২০ বৰগৱা ৩৮টালৈ দাঁত থাকিব পাৰে।

বাদুলীয়ে কিন্তু চৰাইৰ দৰে বহু দূৰলৈ উৰি যাব নোৱাৰে। এই জাতীয় প্রাণীয়ে আকাশত চৰাইৰ দৰে উৰিব পাৰিলেও ইহাঁত চৰাইৰ দৰে ডেউকা আৰু পাখি নাই। উৰিবৰ বাবে বাদুলীৰ সমুখৰ ঠঁঁ (আগ ঠঁঁ) দুখন ডেউকালৈ কৃপাত্তিৰিত হৈছে।

প্ৰজাতি অনুযায়ী বাদুলীৰ খাদ্যাভ্যাস বেলেগ বেলেগ হোৱা দেখা যায়। কিছুমান বাদুলীয়ে ফলমূল খাই জীৱন নিৰ্বাহ কৰে। আন কিছুমানে কীট-পতঙ্গ ধৰি ধৰি থায়। দক্ষিণ আমেৰিকা মহাদেশৰ ব্ৰাজিলত ভেম্পায়াৰ নামৰ এবিধ তেজ খোৱা বাদুলী পোৱা যায়। ইহাঁতে চোকা দাঁতৰ সহায়ত জন্তৰ গাত ফুটা এটা কৰি লয়। জিভাখনেৰে সিহাঁতে এই ফুটাৰ দ্বাৰা জন্তুটোৰ তেজ শুহি থায়। ভেম্পায়াৰবিলাকৰ সচৰাচৰ বসতিস্থান পশ্চিম গোলার্ধতে সীমাবদ্ধ বুলি জনা যায়। দিনৰ দিনটো ইহাঁতে গুহা, গছৰ খোৱোঁ আদিত

সোমাই থাকে, বাতি চিকাৰলৈ ওলায় আৰু সাধাৰণতে শুই থকা জন্তৰ গাত পৰি তেজ শুহি থায়।

ফলমূল খাই জীৱন ধাৰণ কৰা বাদুলীবিলাকক মেগাচিৰপ্টেৰা (Megachiroptera) নামৰ এটা ভাগত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে। এইবিলাক বাদুলী সাধাৰণতে আকাৰত আন বাদুলীতকৈ ডাঙৰ হয়। আনহাতে যিবিলাক বাদুলীয়ে কীট-পতঙ্গ আদি খাই জীয়াই থাকে, সেইবিলাক বাদুলীক মাইক্ৰোচিৰপ্টেৰা (Mecrochiroptera) নামৰ আন এটা ভাগত স্থান দিয়া হৈছে।

অসমত সাধাৰণতে দুটা জাতৰ বাদুলী আছে। তাৰে এৰিধিক চুঙা বাদুলী আৰু আনৰিধিক বৰ-বাদুলী বুলি কোৱা হয়। আকাৰত চুঙা-বাদুলীবিলাক সৰু হয় আৰু ইহাঁতে সাধাৰণতে মানুহৰ ঘৰৰ চিলিঙ্গৰ ওপৰত, বেৰৰ ফাকত আশ্রয় লৈ থাকে। মানুহ নথকা ঘৰ বা পৰিত্যক্ত ঘৰ আদিত এইবিধ বাদুলী জাকে জাকে বাস কৰা দেখা যায়। দিনৰ দিনটো ইহাঁতে ঘৰৰ চাল আৰু চিলিঙ্গৰ মাজত থকা কাঠ-বাঁহৰ ফাকৰ ভিতৰত সোমাই থাকে। গধুলি হোৱাৰ লগে লগে ইহাঁতে এটা এটাকৈ থকা ঠাইৰপৰা ওলাই আহি চাৰিওফালে উৰিবলৈ আৰস্ত কৰে। চগা, ফৰিং, জিয়া, গুবৰুৰা প্ৰভৃতি পতঙ্গবোৰো গধুলিপৰত আকাশৰ ওপৰত উৰিবলৈ ধৰে। চুঙা বাদুলীবিলাকে সেই পতঙ্গবোৰ বায়ুমণ্ডলত উৰি ফুৰা অৱস্থাতে খেদি খেদি ধৰি থায়।

বাদুলীক খেতিয়কৰ বন্ধু বুলি ক'ব পাৰি, কাৰণ খেতি অনিষ্ট কৰা কীট-পতঙ্গবোৰ বাদুলীয়ে খাই খেতিয়কৰ সহায় কৰে।

বৰ বাদুলীবোৰ আকাৰত ডাঙৰ হয়। ইংৰাজীত ইয়াক ফ্লাইংফোক্স (Flying Fox) বোলা হয়। ইহাঁতক গছৰ ওপৰত বাস কৰা দেখিবলৈ পোৱা যায়। পাছ ঠেঙৰ আঙুলি আৰু নখৰ সহায়ত গছৰ ডালত খামোচ মাৰি ধৰি এইবিধ বাদুলীয়ে তললৈ মূৰ কৰি ওলমি থাকে। ♦♦♦

আগুণাব রাটাব স্পটচ

■ পলাশ কুমাৰ নাথ

আগুণাব রাটাব স্পটচ (Under Water Sports) এনে কিছুমান ৰোমাঞ্চকৰ খেল যিবোৰ খেল পানীৰ অন্তর্ভৰ্গত সাঁতুৰি খেলা হয়। এনে খেলত শ্বাস-প্ৰশ্বাস নিয়ন্ত্ৰক, স্নৰকেল (Snorkel), স্কুবা (Scuba), ডাইভিং মাস্ক (Diving masks), ফান (Fins) আদি সৰঞ্জাম ব্যৱহাৰ কৰা হয়। এই খেল প্ৰাকৃতিক বাতাবৰণত মুকলি জলৰাশি, হুদ নাইবা ছুইমিং পুলৰ দৰে কুত্ৰিম জলৰাশিতো খেলা হয়। বৰ্তমান আগুণাব রাটাব স্পটচসমূহে বহু দেশত সমাদৰ লাভ কৰিছে। ইয়াত তিনিবিধ এনে আগুণাব রাটাব স্পটচৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা হইল।

আগুণাব রাটাব ফুটবল

আগুণাব রাটাব ফুটবল (Under water football) পানীৰ তলত খেলা এবিধ বিশেষ ধৰণৰ ফুটবল খেল। এই খেল দলীয়ভাৱে খেলা হয়। এই খেলত দুটা দল থাকে আৰু প্ৰতিটো দলৰ খেলুৱৈৰ সংখ্যা ৫ গৰাকীকৈ। এইবিধ খেল সাধাৰণতে ছুইমিং পুলত খেলা হয়। খেলুৱৈসকলে ডাইভিং মাস্ক, স্নৰকেল, পাথি আদি পৰিধান কৰে। প্ৰতিটো দলে পানীতকৈ গধুৰ বল এটা নি বিপৰীত দিশত থকা নিৰ্দিষ্ট স্থানত সুমুৰাব লাগে। ইয়াত এটা বৰবৰ পুতলা টৰ্পেডো (Toy rubber torpedo) বল হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

আগুণাব রাটাব হকী

আগুণাব রাটাব হকী (Under water hockey) পানীৰ অন্তৰ্ভৰ্গত খেলা আন এবিধ ৰোমাঞ্চকৰ খেল। ইয়াৰ প্ৰতিটো দলত ৬ জনকৈ খেলুৱৈ থাকে। ছুইমিং পুলত খেলা এই খেলতো খেলুৱৈসকলে ডাইভিং মাস্ক, স্নৰকেল, পাথি আদি পৰিধান কৰে। ইয়াত প্ৰতিটো দলে হাতত থকা হকী ষ্টিকৰ সহায়ত পাক (puck) নামৰ বলটো নি বিপক্ষৰ ফালে গ'ল কৰিব লাগে। এই খেল ব্যৱহাৰ কৰা হকী ষ্টিকডাল সাধাৰণতে চুটি। যিটো বল ব্যৱহাৰ কৰা হয় সেইটো ঘূৰণীয়া আৰু চেপেটো বৰবৰ এই বলটো পানীতকৈ গধুৰ। এই খেলবিধিক আমেৰিকা যুক্তৰাজ্যত ‘অস্ট’পাছ’ নামেৰে জনা যায়।

আগুণাব রাটাব ওৰিয়েন্টারিং (orientering)

আগুণাব রাটাব ওৰিয়েন্টারিং পানীৰ তলত খেলা এনে অতি ৰোমাঞ্চকৰ খেল। ইয়াতো খেলুৱৈসকলে স্কুবা ডাইভিং সঁজুলি ব্যৱহাৰ কৰে। এই খেলবিধ ব্যক্তিগত আৰু দলীয় দুয়োটা শাখাতে খেলা হয়। এই খেলত প্ৰতিযোগীসকলে আয়োজকে মেপত চিহ্নিত কৰি দিয়া পথেৰে সাঁতুৰি এক নিৰ্দিষ্ট দূৰত্ব অতিক্ৰম কৰিব লাগে। ইয়াত প্ৰতিযোগীসকলে এটা কম্পাছ আৰু এটা কাউণ্টাৰ মিটাৰ ব্যৱহাৰ (counter meter : দূৰত্ব জোখা আহিলা) কৰে যাৰ দ্বাৰা তেওঁলোকে দূৰত্বৰ মাপ ল'ব পাৰে। ♦♦

টোকা : স্নৰকেল : ডুবাৰসকলে উশাহ ল'বলৈ ব্যৱহাৰ কৰা এবিধ নলীসদৃশ আহিলা।

স্কুবা : পানীৰ তলত উশাহ ল'বলৈ ব্যৱহাৰ কৰা বিশেষ সৰঞ্জাম আৰু পদ্ধতি।

কি, ক'ত, কিয় বিখ্যাত?

আশ্চর্যকর সাগরীয় ঘোঁৰা

■ দিগন্ত তালুকদাৰ

থিয় হৈ সাঁতুৰিব পৰা বিশ্ব দুবিধ মাছৰ প্ৰজাতিৰ
ভিতৰৰ এবিধ হৈছে সাগৰীয় ঘোঁৰা। অন্যবিধ প্ৰজাতি
হৈছে ৰেজৰ ফিছ (Razor fish)।

দীঘলীয়া জোঙা নাক আৰু ঘোঁৰাৰ দৰে মূৰটোৱ
সৈতে এইবিধ প্ৰাণীৰ শৰীৰটো সাধাৰণ মাছৰ নিচিনা
নহয়। দেহটো হাড়েৰে গঠিত কৰচেৰে ঢকা। এই
কৰচেটো আঙুষ্ঠিৰ দৰে অংশৰে গঠিত।

সাগৰীয় ঘোঁৰাৰ দাঁত আৰু পেট নাথাকে।
এইবিধ প্ৰাণীয়ে খাদ্যবস্তু গিলি থায়। সাগৰীয় ঘোঁৰাই
খাদ্যবস্তু খোৱাৰ অলপ পৰি পিছতেই সেয়া হজম হয়।
এটা সাগৰীয় ঘোঁৰাই প্ৰতিদিনে প্ৰায় ৩০০০টা সাগৰীয়
মিছা মাছ ভক্ষণ কৰে। এইবিধ জীৱ সাঁতোৰাত বিচক্ষণ
নহয়। গতিকে প্ৰায়ভাগ সময়তে ইহাঁতে সাগৰৰ তলিত
থকা প্ৰাবল আৰু সাগৰীয় ঘাঁহত নিজৰ নেজডালেৰে
খামোচ মাৰি ধৰি থাকে যাতে সাগৰৰ সোঁতে উটুৰাই
নিব নোৱাৰে।

বহু সৰীসৃপৰ দৰেই সাগৰীয় ঘোঁৰাৰ দুটা চকুৱে

দুয়োফালে একে সময়তে চাৰ পাৰে। লগতে
চাৰিওফালৰ পৰিবেশৰ লগত থাপ খোৱাকৈ শৰীৰৰ
বৰণ সলাব পাৰে—অনুজ্ঞল বগাৰপৰা উজ্ঞল
সেউজীয়া, বঙ্গ অথবা বেঙ্গনীয়া বঙ্গলৈ।

আটাইতকৈ আচহৰা কথাটো এয়ে যে পুৰুষ
সাগৰীয় ঘোঁৰাই পোৱলি নজগালৈকে কণীবোৰ নিজৰ
পেটৰ বাহিৰত লাগি থকা মোনা এখনত কঢ়িয়াই ফুৰে।
কোমল মঙ্গহেৰে গঠিত এই মোনাত মাইকী সাগৰীয়
ঘোঁৰাই কণীবোৰ আনি থয়। কণী ফুটি ওলোৱা
পোৱালিবোৰো এই মোনাতে থাকে। অলপ ডাঙৰ হ'লে
পিতৃয়ে পোৱালিকেইটাক বাহিৰলৈ উলিয়াই দিয়ে।
পোৱালি জগোৱা প্ৰক্ৰিয়াটো পুৰুষ সাগৰীয় ঘোঁৰাৰ
কাৰণে বৰ কষ্টদায়ক। পোৱালি জগোৱাৰ সময়ত নিজৰ
নেজডালেৰে কোনো এটা শিল মেৰিয়াই লৈ তাতেই
মোনাটো ঘাঁহি ঘাঁহি পোৱালি জগায়।

সাগৰীয় ঘোঁৰাৰ এবাৰত ৩০০টামান পোৱালি
জন্ম হয়। মোনাৰপৰা উলিয়াই দিয়াৰ লগে লগেই
পোৱালিবোৰ সাঁতুৰি আঁতুৰি যায়। বিপদৰ সমুখীন
হ'লে ইহাঁতে আকৌ মোনালৈ উভতি নাহে।

সাগৰীয় ঘোঁৰা দেখিবলৈ আচহৰা হোৱা বাবে
ইয়াৰ বিষয়ে বহু অনুবিশ্বাস সৃষ্টি হৈছে। সাগৰীয় ঘোঁৰা
জুইত পুৰি লাভ কৰা ছাই জলাতক্ষৰপৰা তপা
হোৱালৈকে বিভিন্ন সমস্যাৰপৰা পৰিভ্ৰান্ত পাৰভলৈ
ব্যৱহাৰ কৰা হয়। এই অনুবিশ্বাসৰ ফলত বিশ্ব বিভিন্ন
প্রান্তত কিছুমান প্ৰজাতিৰ সাগৰীয় ঘোঁৰা বিলুপ্তিৰ পথত
অগ্ৰসৰ হৈছে।

সাগৰীয় ঘোঁৰাৰ এটা বিশেষ বৈশিষ্ট্য হ'ল ইহাঁতে
একেটা নিৰ্দিষ্ট জীৱন সংগীৰ লগত জীৱনটো
অতিবাহিত কৰে। এনে কথা আইন মাছ বা তেনে প্ৰাণীৰ
ক্ষেত্ৰত বিৰল। ♦

বিশ্ব ক্রিকেটের নতুন চেম্পিয়ন

■ মহানন্দ শৰ্মা

বিশ্ব ক্রিকেটের নতুন চেম্পিয়ন হ'ল ইংলেণ্ড। যি দেশের মাটিত ক্রিকেটের জন্ম হৈছিল, সেই দেশের মাটিতে অনুষ্ঠিত হৈছিল এইবাৰৰ বিশ্বকাপ ক্রিকেট। ২০১৯ বৰ্ষৰ বিশ্বকাপ ক্রিকেটৰ ফাইনেলত নিউজিলেণ্ডক হৰুৱাই চেম্পিয়নৰ খিতাপ দখল কৰিলে ক্রিকেটের জন্মদাতা ইংলেণ্ডে।...

এক বোমাধ্বকৰ মেচ। এবাৰ ইংলেণ্ড, এবাৰ নিউজিলেণ্ডৰ উথান...। ক্রিকেটপ্ৰেমীৰ মাজত উৎকঞ্চ। প্ৰতি মুহূৰ্তত বাঢ়িছে বুকুৰ ধগধপনি। মেচখন যিমানে অস্তিম ক্ষণলৈ অপসৰ হৈছে, সিমানেই বাঢ়িছে উৎকঞ্চ। অৱশ্যেত ৫০ অভাৰ শেষ। নিউজিলেণ্ডে প্ৰথমে বেট ধৰি বাছি দিয়া বিজয় লক্ষ্যত উপনীত হ'বলৈ আগবাঢ়ি গৈ ইংলেণ্ড থমকি ব'ল ২৪১ বাণত। লঙ্ঘনৰ লৰ্ডছত অনুষ্ঠিত মেচখনত উভয় দলে সংগ্ৰহ কৰিলে সমসংখ্যক ২৪১ বাণ। ফলত কোনো দল নিজিকিল, কোনো দল নাহাৰিল। প্ৰয়োজন হৈ পৰিল চুপাৰ অভাৱৰ। কিন্তু চুপাৰ অভাৱতো সেয়াই হ'ল। উভয় দলেই সংগ্ৰহ কৰিলে সমসংখ্যক ১৫ বাণকৈ। কোনো নিজিকিল, কোনো নাহাৰিল। তাৰ পিছতে আস্ত্ৰৰাষ্ট্ৰীয় ক্রিকেট কাউফিলৰ নিয়ম অনুসৰি সৰ্বাধিক ৪ কোৰোৱাৰ সুত্ৰে বিজয়ী ঘোষণা কৰা হ'ল ইংলেণ্ড দলক।

চেম্পিয়ন ইংলেণ্ড

ক্রিকেটেৰ নতুন চেম্পিয়ন ইংলেণ্ড। এদিনীয়া আস্ত্ৰজ্ঞাতিক ক্রিকেটেৰ নতুন চেম্পিয়নৰাপে নাম খোদিত কৰিবলৈ সক্ষম হ'ল ক্রিকেটেৰ জন্মদাতা দেশখনে। ইয়াৰ পূৰ্বে ইংলেণ্ডে বিশ্বকাপ ক্রিকেটত ১৯৭৯, ১৯৮৭ আৰু ১৯৯২ চনত ফাইনেল খেলিছিল যদিও ৰাগাৰ-আপতে ক্ষান্ত থাকিবলগীয়া হৈছিল। এইবেলি অনুষ্ঠিত দ্বাদশ আই চি চি

ক্রিকেট বিশ্বকাপত শ্ৰেষ্ঠত্ব প্ৰদৰ্শন কৰি খিতাপ দখল কৰিবলৈ সক্ষম হয়। ১৪ জুলাইৰ দিনা ফাইনেল মেচত নিউজিলেণ্ডে প্ৰথমে বেট ধৰি ৫০ অভাৱত সংগ্ৰহ কৰিছিল ৮ উইকেটত ২৪১ বাণ। মেচখনত ইংলেণ্ডৰ ক্ৰিকেট ব'কছ আৰু লায়াম প্লাংকেটে লাভ কৰে তিনিটাকৈ উইকেট। বেট ধৰিবলৈ আহি পোনতে বিপদত পৰে ঘৰৱা দল ইংলেণ্ড। দলটোৱে নিউজিলেণ্ডৰ সুন্দৰ বলিঙ্গৰ বাবে ৮৬ বাণতে হেৰুৱালৈ চাৰিটা উইকেট। তেতিয়া ২৪ অভাৱ অতিক্ৰম কৰিছিল। কিন্তু পঞ্চম উইকেটত বেন ষ্ট'কছ আৰু জ'ছ বাটলাৰৰ মাজত সংগ্ৰহীত হ'ল গুৰুত্বপূৰ্ণ শতকীয় পার্টনাৰশিপ। অস্তিম পাঁচ অভাৱত ইংলেণ্ডক জয়ৰ বাবে প্ৰয়োজন হয় ৪৬ বাণৰ। শেষ মুহূৰ্তলৈকে যুঁজ দিবলৈ চেষ্টা চলালৈ ষ্ট'কছে। অস্তিম অভাৱত প্ৰয়োজন হ'ল ১৫ বাণৰ। হাতত দুটা উইকেট। কিন্তু অস্তিম অভাৱত ইংলেণ্ডে অস্তিম দুয়োটা উইকেট হেৰুৱাই নিউজিলেণ্ডৰ সৈতে

সাম্প্রতিকী

সমসংখ্যক বাণত উপবিষ্ট হয়। ফলত মেচখন 'টাই' হৈ পৰে। ছুপাৰ অভাৰত দুয়োটা দলৰ বাণ সংখ্যা হ'লগৈ সমান। নিউজিলেণ্ডে বাঢ়ি দিয়া ১৫ বাণ অতিক্ৰম কৰিব নোৱাৰিলে ইংলেণ্ড দলে। ফলত আস্তংবাণ্ট্ৰীয় ক্ৰিকেট কাউফিলৰ নিয়ম অনুসৰি সৰ্বাধিক ৪ সংগ্ৰহ কৰা ইংলেণ্ড দলক বিজয়ী বুলি ঘোষণা কৰা হ'ল। এই জয়ৰ সুত্ৰে ইংলেণ্ডে লাভ কৰিলে ২০১৯ বৰ্ষৰ ক্ৰিকেট বিশ্বকাপৰ চেম্পিয়নৰ থিতাপ।

থোৰতে বিশ্বকাপ-২০১৯

এইবেলি বিশ্বকাপ ক্ৰিকেট অনুষ্ঠিত হৈছিল ইংলেণ্ড আৰু ৱেলছত। ৩০ মে'ৰপৰা ১৪ জুলাইলৈকে অনুষ্ঠিত এই প্ৰতিযোগিতাত ভাগ লৈছিল ১০ খন দেশো। ভাৰত, বাংলাদেশ, পাকিস্তান, আফগানিস্তান,

শ্ৰীলংকা, অস্ট্ৰেলিয়া, নিউজিলেণ্ড, দক্ষিণ আফ্ৰিকা, ৱেষ্ট ইণ্ডিজ আৰু ইংলেণ্ডৰ মাজত প্ৰঃপ পৰ্যায়ত ৰাউণ্ড বৰিন পন্দৰিত অনুষ্ঠিত হয় মুঠ ৪৫ খন মেচ। লীগ পৰ্যায়ত শীৰ্ষস্থান দখল কৰা ভাৰত, অস্ট্ৰেলিয়া, ইংলেণ্ড, নিউজিলেণ্ড উপনীত হয় ছেমি ফাইনেলত। ভাৰত-নিউজিলেণ্ডৰ মাজত অনুষ্ঠিত ছেমিফাইনেল মেচত বিজয়ী হয় নিউজিলেণ্ড। ইপিনে অস্ট্ৰেলিয়াৰ বিৰুদ্ধে জয়ী হয় নিউজিলেণ্ড। ইপিনে অস্ট্ৰেলিয়াৰ বিৰুদ্ধে জয়ী হয় ইংলেণ্ড দল। ১৪ জুলাইত লৰ্ডছত অনুষ্ঠিত হয় ইংলেণ্ড আৰু নিউজিলেণ্ডৰ মাজত বিশ্বকাপৰ ফাইনেল মেচ। বিশ্বকাপ জয়েৰে ইংলেণ্ডে বচনা কৰিলে এক নতুন ইতিহাস। ♦

বিশ্বকাপ-২০১৯ত সৰ্বাধিক বাণ—ৰোহিত

শৰ্মা (৬৪৮), (ভাৰত)

বিশ্বকাপ-২০১৯ত সৰ্বাধিক উইকেট—

মিচেল স্টার্ক (২৭), (অস্ট্ৰেলিয়া)

প্ৰেয়াৰ অৱ দ্য ছ্ৰিভি—কেন উইলিয়ামছন
(নিউজিলেণ্ড)

সৰ্বাধিক দলীয় স্ক'ৰ—৩৯৭/৭ (ইংলেণ্ড,

বনাম আফগানিস্তান)

সৰ্বনিম্ন দলীয় স্ক'ৰ— ১০৫ (পাকিস্তান, বনাম

ৱেষ্ট ইণ্ডিজ)

**সৰ্বাধিক নিজস্ব স্ক'ৰ ১৬৬ (ডেভিদ
ৱাৰ্গাৰ/অস্ট্ৰেলিয়া)**

সৰ্বাধিক '৪'— ৪৭টা (ৰোহিত শৰ্মা, ভাৰত)

সৰ্বাধিক '৬'— ২২টা (ইয়েইন মৰ্গান, ইংলেণ্ড)

**নিজস্ব শ্ৰেষ্ঠ বলিং প্ৰদৰ্শন— ৬/৩৫ (৯.১
অভাৰ) (শ্বাহিন আফিদী, পাকিস্তান)**

**হেট্ট্ৰিক (ক) মহম্মদ ছামী (ভাৰত, বিৰুদ্ধে
আফগানিস্তান)**

**(খ) ট্ৰেট ব'ল্ট (নিউজিলেণ্ড, বিৰুদ্ধে
অস্ট্ৰেলিয়া)**

সৰ্বাধিক কেচ—জ' ৰুট (১৩টা) (ইংলেণ্ড)

অসমৰ ফলমূল লেখাটোৱ সৈতে সম্পর্কিত ছবি

কপাটী থেকেৰা

চাম কঁঠাল

থেবেজু

বর্তমান প্রচলন বন্ধ হোৱা আমাৰ দেশৰ কেইটামান মুদ্ৰা

১/২ অনা

১ অনা

২ অনা

১/৪ টকা

১/২ টকা

১ নয়া পাইছা

১ পাইছা

২ নয়া পাইছা

২ পাইছা

৫ পাইছা

৫ নয়া পাইছা

৫ পাইছা